

Verslag over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2013

Colofon

Samenstelling:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
College van regeringscommissarissen

Productcoördinatie en eindredactie:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
College van regeringscommissarissen

Verantwoordelijke uitgever:

Johan Dhondt, voorzitter college van regeringscommissarissen
Generaal Jacqueslaan 139, 1050 Brussel

Grafische vormgeving:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Afdeling Informatie en Communicatie
Redactieteam
Yasmina Yahiaoui

Drukwerk:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming: Copycenter

Wettelijk depot:

D/2014/3241/272

Copyright:

Niets uit deze publicatie mag worden gekopieerd of op een andere wijze worden verspreid zonder bronvermelding.

Inhoud

Inleiding

1 Algemene situering van het regeringscommissariaat	6
1.1 Samenstelling van het regeringscommissariaat	6
1.2 Het College van regeringscommissarissen	6
1.3 Doelstellingen 2013	7
1.3.1 Controle van de werking van de integratie in de begroting 2013	7
1.3.2 Controle van de personeelslijsten	7
1.3.3 De integratie van ESR in de boekhouding van de hogeronderwijsentiteiten	7
1.3.4 Een voortrekkersrol opnemen bij de implementatie van het principe van single audit	8
2 Het toezicht	8
2.1 Toezicht op de wettelijkheid van de beslissingen	8
2.2 Toezicht op het financieel evenwicht van de hogeronderwijsentiteiten	8
2.3 Adviezen en standpunten	9
2.3.1 De regeringscommissarissen	9
2.3.2 Het College van regeringscommissarissen	18
2.4 Ad-hocopdrachten en thematische onderzoeken	20
2.4.1 De regeringscommissarissen	20
2.4.2 Het College van regeringscommissarissen	24
3 Meewerken aan de realisatie en uitvoering van het beleid	25
3.1 Adviezen	25
3.1.1 Integratie van het hoger academisch onderwijs	26
3.1.2 Samenstelling van de stuvoraad en verkiezing van de leden	26
3.2 Parlementaire vragen	27
3.2.1 Regeringsafgevaardigden en commissarissen	27
3.2.2 Gebouwen federale overheid - hogeschool	27
3.2.3 Implementatie taalregeling	28
3.2.4 Hogescholen en universiteiten / +65-regel	28
3.3 Sectoranalyse	28
4 Optimalisering van de dienstverlening	29
4.1 Vereenvoudiging	29
4.2 Vermindering van planlast	30
4.2.1 Charter Goed Bestuur	30
4.2.2 Begrotingswijzigingen (hogescholen algemeen)	30
4.2.3 Begrotingswijzigingen (Schools of Arts)	30
5 Beroepen en klachten	31
5.1 Beroepen	31
5.2 Klachten	31
5.2.1 Klachtenmanagement (aanzet tot ontwerp van leidraad)	31
5.2.2 Concrete klachten	31
6 Personeel en budget	32
6.1 Personeel	32
6.2 Budget	32
7 Interne werking	33
7.1 Leidraad	33
7.2 Deontologische code	33
7.3 Klachtenmanagement (opstartfase)	33
7.4 Functiebeschrijvingen	33
7.5 Wijzigingen in het toezichtgebied	34
7.6 Gestructureerde samenwerking	34
7.7 Diversiteit	35
7.8 Vormings- en teambuildingsactiviteiten	36
7.8.1 Vorming	36
7.8.2 Teambuilding	36
Bijlage	37

Inleiding

Het jaar 2013 was voor het hoger onderwijs andermaal een scharnierjaar. Het begin van het academiejaar 2013-2014 stond helemaal in het teken van de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten. Naast de masteropleiding in de nautische wetenschappen bleef enkel het hoger kunstonderwijs integraal behoren tot het hogescholenonderwijs met de oprichting van de Schools of Arts. Eerder al, op 1 januari 2013, werden de vzw's stuvo geïntegreerd in de hogescholen wat er de plaats van de studentenvoorzieningen nu zeer vergelijkbaar maakt met die in de universiteiten. Ook de in 2012 schoorvoetend gestarte intrede van het ESR-systeem in de boekhoudingen van de hogeronderwijsinstellingen nam in 2013 een vastere vorm aan.

Vanzelfsprekend had dit ook zijn weerslag op de werking en de taken van de regerings-commissarissen. Naast het verzorgen van de continuïteit van het toezicht (het adviseren van begrotingen en jaarrekeningen, het bijwonen van en participeren aan talrijke bestuursvergaderingen en het onderzoeken en oplossen van probleemdossiers) miste het regeringscommissariaat ook de trein van de vernieuwing niet. Het college van regeringscommissarissen speelde een voortrekkersrol bij het schrijven van een eerste ontwerp tekst voor een BVR betreffende controle en single audit in het (hoger) onderwijs. Dit BVR zou bij goedkeuring de formele bekroning moeten zijn van het streven naar meer coördinatie en afspraken tussen de verschillende controleactoren. Bijzondere aandacht ging verder naar het formuleren van een reeks concrete vereenvoudigingsvoorstellen en voorstellen tot reductie van de planlast. Meerdere van deze voorstellen zijn inmiddels voorwerp van nieuwe regelgeving. Dit alles diende ook het afgelopen jaar te gebeuren binnen de grenzen van een budgettair gereduceerde en dus gelimiteerde context.

Dit verslag wil rapporteren over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in het hoger onderwijs. In een eerste hoofdstuk wordt het regeringscommissariaat en zijn college van regeringscommissarissen kort gesitueerd en wordt ingegaan op de concrete gemeenschappelijke doelstellingen die de commissarissen zich in 2013 hadden gesteld. Hoofdstuk 2 zoekt in op het toezicht en geeft een opsomming van de belangrijkste adviezen en standpunten die de regeringscommissarissen het voorbije jaar zowel individueel als in collegeverband hebben geformuleerd. Het hoofdstuk bevat tevens een overzicht van de belangrijkste ad-hoc taken en thematische onderzoeken die werden uitgevoerd. Een volgend hoofdstuk gaat in op de specifieke bijdragen van de commissarissen m.b.t. de realisatie en uitvoering van het beleid. De optimalisering van de dienstverlening (vereenvoudiging en initiatieven tot vermindering van de planlast) staat centraal in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 heeft het over beroepen en klachten. De laatste twee hoofdstukken hebben betrekking op het regeringscommissariaat zelf en gaan respectievelijk over het personeel, het budget en de eigen interne werking.

In 2014 zal het regeringscommissariaat onder aansturing van zijn college in het bijzonder werk maken van de volgende gemeenschappelijke doelstellingen:

1. Opstellen van een leidraad voor intern gebruik m.b.t. klachten die bij de regeringscommissarissen worden ingediend aangaande materies waarvoor zij bevoegd zijn.
2. Uitvoeren van een controleopdracht m.b.t. de defiscalisering van wetenschappelijk onderzoek in de hogeronderwijsinstellingen.
3. Verder meewerken aan de realisatie van een ontwerp van BVR specifiek voor het hoger onderwijs inzake interne controle en single audit en vervolgens aan de implementatie hiervan.
4. De inventarisering en in voorkomend geval bewaking van hoe de instellingen omgaan met het respect voor het genderevenwicht.
5. Toezicht houden op de implementatie van de taalregeling (in het licht van de realisatiedeadline van februari 2015).
6. Het moderniseren van het sectorverslag en van het rapport over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen.

Ik wens iedereen uitdrukkelijk te bedanken die een bijdrage heeft geleverd bij de totstandkoming van dit rapport.

Johan Dhondt
Voorzitter college van regeringscommissarissen bij het hoger onderwijs.

Brussel, september 2014

1 Algemene situering van het regeringscommissariaat

1.1 Samenstelling van het regeringcommissariaat

De controle of het toezicht op het hoger onderwijs vormt een dienstverleningspakket met een vrij autonoom statuut binnen het agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (kortweg AHOVOS genoemd). Dit toezicht wordt uitgevoerd door de Commissarissen van de Vlaamse Regering. Hun takenpakket vindt zijn basis in Titel 4. Toezicht van de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013. De regeringcommissarissen waken erover dat de hogeschool-, universiteits- en associatiebesturen geen beslissingen nemen die strijdig zijn met de wetgeving of die het financieel evenwicht van de instellingen in gevaar zouden brengen.

Er zijn 7 regeringcommissarissen, 4 voor de universiteiten (en associaties) en 3 voor de hogescholen. Hun respectieve diensten zijn verspreid over 6 vestigingsplaatsen. Er zijn commissariaten bij de universiteiten in Brussel, Gent en Antwerpen,

1.2 Het college van regeringcommissarissen

De 7 regeringcommissarissen vormen samen het college van regeringcommissarissen. Het voorzitterschap van het college wordt waargenomen volgens een beurtrol, afwisselend door één van de regeringcommissarissen bij de hogescholen en door één van de regeringcommissarissen bij de universiteiten. De duur van het voorzitterschap bedraagt twee jaar, maar het college kan beslissen om deze termijn te hernieuwen¹. Het college heeft eind 2012 meteen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Het voorzitterschap van de heer Johan Dhondt, dat reeds liep vanaf 1-1-2011, werd op 1-1-2013 voor de duur van twee jaar verlengd.

Decretaal is bepaald dat er jaarlijks minstens 6 colleges van regeringcommissarissen gehouden moeten worden. In 2013 vonden er evenwel 10 formele collegevergaderingen plaats. Voor deze vergaderingen waaraan de voorzitter, de 6 overige regeringcommissarissen en de secretaris uiteraard

en commissariaten bij de hogescholen in Gent en Mechelen. De vestiging in Leuven huisvest zowel een commissariaat bij de universiteiten als één bij de hogescholen.

Op 1 februari 2013 verliet het regeringcommissariaat hogescholen (Gent) het gebouw aan de Groot-Brittanniëlaan 123 en nam het zijn intrek in de Nonnemeersstraat 21, eveneens te Gent. In augustus 2014 is het commissariaat in Mechelen naar de Lange Ridderstraat 42 te Mechelen verhuisd.

Als bijlage vindt de lezer een overzicht van de coördinaten + toezichtsentiteiten van de verschillende commissariaten op 31 december 2013. Deze informatie kan ook teruggevonden worden op de website van het regeringcommissariaat: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/regeringscommissariaat/.

deelnemen, worden er ook afgevaardigden van de diensten van de Vlaamse overheid die bevoegd zijn voor het hoger onderwijs en van de Vlaamse minister, bevoegd voor het hoger onderwijs, uitgenodigd.

Daarnaast is het college ook informeel bijeengekomen, dit zijn dan enkel de regeringcommissarissen en de secretaris. Op dergelijke bijeenkomsten worden de formele colleges voorbereid.

Ten slotte waren er in 2013 op regelmatige basis ook informele vergaderingen of andere vormen van informeel contact van hetzij de regeringcommissarissen bij de universiteiten, hetzij de regeringcommissarissen bij de hogescholen, meestal veeleer technisch van aard, specifiek voor de eigen sector en/of in voorbereiding van formele bijeenkomsten.

1.3 Doelstellingen 2013

In 2013 kregen de regeringcommissarissen 4 gemeenschappelijke doelstellingen toegewezen. Twee daarvan kunnen gekaderd worden in de grootschalige integratieoperatie van het academisch hoger onderwijs die ten volle in werking trad bij het begin van het academiejaar 2013-2014. Een derde doelstelling kaderde binnen de toenemende invloed van "Europa" op de begrotings- en boekhoudsystemen van overheidsentiteiten, met name de invoering van ESR². Een vierde en laatste doelstelling rond de principes van single audit sloot aan bij de geactualiseerde visie op het toe-

zicht waarover het college van regeringcommissarissen reeds in 2012 een beslissing nam. De eerste twee doelstellingen werden volledig gerealiseerd. Bij de andere twee was dit niet helemaal mogelijk omdat er telkens een belangrijke randvoorwaarde ontbrak. Voor ESR werd achteraf beslist dat de rol van de regeringcommissarissen hierin veel kleiner moest zijn dan eerst voorzien en m.b.t. single audit is er nog steeds geen specifiek voor onderwijs goedgekeurd BVR.

1.3.1 Controle van de werking van de integratie in de begroting 2013

Voor het luik hogescholen is dit gebeurd in een Excelbestand per hogeschool, hetzij op basis van de gegevens van de initiële begroting 2013, hetzij op basis van een begrotingswijziging naderhand, hetzij op basis van de projectie 2013 ingediend bij het begrotingsdossier 2014³.

Voor het luik universiteiten werd eveneens gecheckt of de cijfers klopten. De beleidsbegroting 2013-2017 (met verwerking van de integratie) was bij de universiteiten voorwerp van een (buitengewone) Raad van bestuur.

1.3.2 Controle van de personeelslijsten

Het gaat hier over de nominatieve lijsten bedoeld in artikel V.209 van de Codex Hoger Onderwijs.

De personeelslijsten werden door de regeringcommissarissen bij de hogescholen medio juni 2013 gecontroleerd en de geïntegreerde lijsten werden tijdig aan de afdeling Hoger Onderwijs bezorgd. Ondertussen zijn ze in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Bij het hele proces van de totstandko-

ming van de diverse lijsten werden de hogescholen intensief vanuit het regeringcommissariaat begeleid.

Ook op de commissariaten bij de universiteiten werd nauwkeurig nagegaan of deze lijsten aanwezig waren.

1.3.3 De integratie van ESR in de boekhouding van de hogeronderwijsentiteiten

Met het oog op de stroomlijning van deze operatie werd met AHOVOS en de IVA Centrale Accounting regelmatig correspondentie gevoerd over de ESR-integratie in de boekhouding. Waar nodig werd er aangedrongen om de begrotingen 2013 en jaarrekeningen 2012 in ESR-vorm te verzamelen en door te sturen naar AHOVOS. Op initiatief van het regeringcommissariaat heeft er een

overlegvergadering met de IVA Centrale Accounting en AHOVOS plaatsgevonden op 6 mei 2013 met het oog op het maken van concrete afspraken. In opvolging van deze vergadering werden er mails naar de hogeronderwijsinstellingen gestuurd met de nodige richtlijnen voor de rapportering in ESR-formaat met betrekking tot de jaarrekening 2012. Voor de begroting 2014 werden de instructies

¹ Artikel IV.122 van de Codex Hoger Onderwijs.

² Europees Stelsel van Rekeningen.

³ Op 25 september 2013 besliste het college van regeringcommissarissen dat de projectie van de uitvoering van 2013 eenmalig kon gelden als begrotingswijziging 2013. Zie ook punt 2.3.2.3. hierna.

pas in laatste instantie en na herhaaldelijk aandringen vanuit het regeringscommissariaat, rechtstreeks door IVA Centrale Accounting aan de hogeronderwijsinstellingen bezorgd. Op uitdrukkelijke vraag van de regeringscommissarissen zelf werden de ESR-begrotingen 2014, zoals bezorgd door de instellingen aan "Centrale Accounting", hen doorgeklikt via AHOVOS. Er werd van de regeringscommissarissen geen verdere actie vereist.

1.3.4 Een voortrekkersrol opnemen bij de implementatie van het principe van single audit

Het regeringscommissariaat heeft intensief meegewerkt aan de totstandkoming van een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, specifiek voor het onderwijs. Het werd opgesteld in de schoot van het college en is meermaals in zijn diverse stadia in het college besproken. Een aantal regeringscommissarissen nam namens het college op regelmatige basis sturend deel aan overlegmomenten met diverse actoren inzake single audit (Financiën en Begroting, IF, Rekenhof, administratie Hoger Onderwijs). Op deze overlegmomenten werd het ontwerp van BVR verfijnd. Op 20 december 2013 volgden de regeringscom-

Dit item werd onder impuls van het regeringscommissariaat ook diverse malen in de werkgroep IBR-Hoger Onderwijs opgenomen en kwam in 2013 meer bepaald aan bod op de IBR commissies van 22 februari, 17 mei, 25 oktober en 6 december. Tijdens deze laatste bijeenkomst werd door mevrouw Sara Franqui van IVA Centrale Accounting een toelichting gegeven over de ESR rapportering m.b.t. de jaarrekening 2013.

missarissen een studiedag over single audit en over de gevolgen hiervan voor de controle door de revisoren.

Voor het luik hogescholen was er een verkennend gesprek rond de verwachte implementatie van de single audit met de interne auditor van een hogeschool op 15 april 2013. Het voltallige college van regeringscommissarissen organiseerde voor eigen personeel en externen op 16 september 2013 een studievoormiddag met als thema "Introductie tot de principes van de interne audit". De sessie werd gegeven door IAVA⁴.

2 Het toezicht

2.1 Toezicht op de wettelijkheid van de beslissingen

De regeringscommissarissen dienen erover te waken dat de besturen van de hogeronderwijsentiteiten waarvoor ze bevoegd zijn geen enkele beslissing nemen die strijdig is met het bij of krachtens

de wet of decreet bepaalde. Zij kunnen evenwel niet oordelen over de opportuniteit van beleidsbeslissingen van de besturen.

2.2 Toezicht op het financieel evenwicht van de hogeronderwijsentiteiten

De regeringscommissarissen dienen erover te waken dat de besturen van de hogeronderwijsentiteiten waarvoor ze bevoegd zijn geen enkele beslissing nemen die het financieel evenwicht van deze entiteiten in gevaar brengt⁵.

De Vlaamse Regering bepaalt de lijst van de controletaken van de regeringscommissarissen⁶. Voor een uitgebreid overzicht van de controletaken van de regeringscommissarissen wordt verwezen naar het Verslag van het college over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2011 en 2012 (p. 6-11)⁷.

2.3 Adviezen en standpunten

Hierna volgt een beknopt overzicht van de belangrijkste adviezen en standpunten van de regeringscommissarissen in 2013, hetzij individueel of met

meerdere commissarissen hetzij als voltallig college van regeringscommissarissen.

2.3.1 De regeringscommissarissen

2.3.1.1 Toezicht algemeen

1. Overleg controleorganen

Bij een universiteit werd het trilateraal overleg met de controleinstanties en toezichthouder in 2013 viermaal georganiseerd. Onder meer de begroting en jaarrekening van deze universiteit werd bespro-

ken, naast het nieuwe BVR betreffende de controle en single audit, de ESR-problematiek en de risicoanalyse, personeels – en investeringsproblematiek n.a.v. de integratie.

2.3.1.2 Integratie

1. Integratie en personeelsaangelegenheden – algemeen

Naar aanleiding van de integratie, de vele wijzigingen van reglementen en de meer complexe werking van diensten die dit tot gevolg heeft, hebben de regeringscommissariaten intensief overlegd met de personeelsleden die verantwoordelijk zijn voor het administratief technisch personeel en met degenen die verantwoordelijk zijn voor het academisch personeel in de verschillende instellingen.

Hierbij werd de bestaande en toekomstige impact van de integratie besproken, maar ook de complexiteit van mogelijke overgangsregelingen en te verwachten specifieke integratiedossiers. Er werd dan ook afgesproken om dit te herhalen zodra nodig, om geen onduidelijkheden te laten bestaan.

Voorstellen voor een due diligence zijn ontworpen en met instellingen besproken, evenals met de overige controleactoren, als één der themata voor het structureel onderling overleg ter zake.

Er werden individuele adviezen aan de verschillende hogescholen verstrekt over de correcte toepassing van de bepalingen van het integratiedecreet betreffende de personeelsleden en het verstrekken van praktische richtlijnen voor het opstellen van de integratielijsten en de gemengde lijsten.

2. Goedkeuring "gemengde lijst" – art. 113 Integratiedecreet

Op een vergadering van de Raad van bestuur van een universiteit stelde de regeringscommissaris "Indien de Raad van bestuur van de universiteit de lijst niet goedkeurt (ze is reeds goedgekeurd door

een belanghebbende hogeschool), zullen de regeringscommissarissen van de betrokken instellingen een gezamenlijke lijst aan de minister voorleggen." Het decreet voorziet dat over de desbetreffende personeelsleden een overeenkomst afgesloten wordt. Deze bevat minimaal de opdracht, de taakomschrijving en de organisatorische eenheid waar zij de opdracht uitvoeren, de manier waarop de personeelskosten verdeeld worden tussen de instellingen en het bedrag van de werkingsuitkering van de universiteit dat jaarlijks wordt toegevoegd aan deze van de hogescho(o)l(en) voor het dekken van de personeelskosten. De regeringscommissaris drong er dan ook op aan een treffelijke overeenkomst af te sluiten.

3. Nieuw opgerichte instituten en interfacultaire instituten

Bijzondere aandacht werd in 2013 besteed aan de nieuw opgerichte instituten en interfacultaire instituten aan een universiteit. De oprichting van een Research Center for the Arts werd mee vormgegeven. Het Integratiedecreet bepaalt dat de Kunstenopleidingen in de hogescholen verankerd blijven in Schools of Arts. De partneruniversiteit moet rechtstreeks betrokken zijn bij het bestuur van deze Schools of Arts. Het verrichten van onderzoek in de Kunsten verloopt in samenwerking met de universiteit. Daarnaast moeten de doctoraatsprojecten ingebed zijn in een gezamenlijke onderzoeksomgeving. De Associatiefaculteit Kunsten bleek niet langer de meest aangewezen structuur om de samenwerking tussen de universiteit en de nieuw op te richten Schools of Arts gestalte te geven.

⁴ Interne Audit van de Vlaamse Administratie.

⁵ Artt. IV.99 §1. en IV.110 §1. van de Codex Hoger Onderwijs.

⁶ Artt. IV.99 §2. en IV.113. van de Codex Hoger Onderwijs. BVR van 5-4-1995 betreffende de taken van de commissaris-coördinator en de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen, gewijzigd bij het BVR van 9-9-2011. BVR van 5-9-2003 houdende vaststelling van de lijst van de controletaken van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de universiteiten, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011. Deze besluiten worden door het vereenvoudigingsdecreet wel opgeheven vanaf het academiejaar 2014-2015.

⁷ Zie www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/regeringscommissariaat/rapporten

4. Fusies

Er werden diverse adviezen aan fuserende hogescholen verstrekt betreffende een correcte toepas-

2.3.1.3 Bestuursaanleggheden

1. Vernieuwd intern governance model van een universiteit

De regeringscommissaris wees op 4 belangrijke punten:

- Er moet rekening worden gehouden met de wet van 12-8-1911, gewijzigd bij de wet van 28-5-1970, die aan 2 universiteiten rechtspersoonlijkheid verleent, die stelt dat de universiteit tegenover derden vertegenwoordigd is door een Raad van beheer (Raad van bestuur). Dat principe moet dus in acht worden genomen bij de hervorming.
- De basisprincipes van de governance van het bijhorende ziekenhuis en de nieuwe UMC-structuur⁸ met inbegrip van de delegaties aan de betrokken bestuursorganen moeten voor de coherentie van het geheel hun plaats vinden in de nieuwe governance van de universiteit, dus in het Organiek Statuut.
- De nieuwe structuur (inclusief deze van het UMC) moet, met het oog op de rechtszekerheid, gebaseerd zijn op een stelsel van exclusieve bevoegdheden. Concurrerende bevoegdheden zijn uitgesloten.
- Er moet rekening gehouden worden met de waarschijnlijke noodzaak aan budgetwijzigingen. Hierbij rijst de vraag of twee maal per jaar vergaderen voor de 'Algemene Raad' wel voldoende is.

2. Samenstelling interne organen en entiteiten van een universiteit

De regeringscommissaris stelde dat de adviezen van de IOF-Raad nietig zullen zijn indien bij de samenstelling niet voldaan is aan de gendervereisten.

3. Agendering van dossiers dringende noodzakelijkheid (universiteit en ziekenhuis)

Er werd in een brief aan de rector en de voorzitters van een universiteit + universitair ziekenhuis herinnerd aan de bepalingen van Art. IV.101. van de Codex Hoger Onderwijs: "Behoudens de gevallen van dringende noodzakelijkheid die hij aanvaardt, ontvangt de commissaris van de Vlaamse Regering vijf vrije dagen voor de vergadering de volledige agenda van de vergadering alsmede alle stukken." Deze brief kwam er naar aanleiding van de vaststelling van een toenemend aantal dossiers waar-

sing van de hogeronderwijsregelgeving, o.m. wat het personele en het financiële luik betreft.

bij door de besturen of diensten de hoogdringendheid wordt ingeroepen.

4. Beslissing bij volmacht aan een universiteit

Het Organiek Statuut van een bepaalde universiteit voorziet dat de voorzitter, na overleg met de rector, een beslissing die dringend moet genomen worden kan nemen voor zover uitstel tot aan de volgende vergadering van het bestuurscollege, de goede werking van de universiteit ernstig belemmert. Deze procedure kan ook worden toegepast voor personeelsaanleggheden, onder de voorwaarden nader bepaald in het Organiek Statuut. Hierdoor kan er afgeweken worden op de bevoegdheidsverdelende regels van het Organiek Statuut voor zover er niet afgeweken wordt van andere regels, bijvoorbeeld het reglement inzake het ATP. De regeringscommissaris wees er op dat de waarneming van hogere functies slechts mogelijk is op voorwaarde dat de procedure van toewijzing van de betrekking wordt ingezet.

5. Overzicht van de bestuurlijke handelingen bij een universiteit naar aanleiding van het gewijzigd bijzonder decreet waarbij de regeringscommissaris zijn adviserende rol ten volle speelde

- Verkiezingsreglement en profiel van de voorzitter en ondervoorzitter van de Raad van bestuur.
- Taak en duur van het eerste mandaat van de voorzitter en de ondervoorzitter van de Raad van bestuur
- Verdeling van de bevoegdheden en omkadering van de voorzitter en de ondervoorzitter van de Raad van bestuur
- Verdeling van de bevoegdheden tussen de Raad van bestuur en het Bestuurscollege (inclusief handtekeningenbevoegdheid)
- Samenstelling van de Raad van bestuur, de faculteitsraden en de sociale raad
- Verkiezingsreglement voor de Raad van bestuur, de faculteitsraden en de sociale raad
- Verkiezingsreglement rector en vicerector

De regeringscommissaris drong ook aan op een evaluatie van de kiesreglementen op basis van de bevindingen van de voorbije kiesverrichtingen. Een overzicht van de bevoegdheidsdelegaties kwam er

op vraag van de regeringscommissaris en de Raad van bestuur werd samen geroepen teneinde een bewarende maatregel goed te keuren waarbij nog gedurende een aantal maanden de huidige regeling inzake bevoegdheidsdelegaties behouden zou blijven, in afwachting van een definitief voorstel dat zal worden uitgewerkt door de nieuwe bestuursploeg en opgevolgd door de regeringscommissaris.

6. Een eigen onderwijs- en examenregeling voor de Schools of Arts

De regeringscommissaris bevestigde ten aanzien van een hogeschoolbestuur dat op basis van de huidige regelgeving het mogelijk is voor een hogeschool om een afzonderlijk onderwijs- en examenreglement (OER) op te stellen voor de School(s) of Arts. Dit onderwijs- en examenreglement moet steeds worden bekrachtigd door het bestuursorgaan van de hogeschool.

Een hogeschool heeft de keuze om ofwel een onderwijs- en examenreglement op te maken uitsluitend voor de professionele bachelors (al dan niet met departementale aanvullingen) en een afzonderlijk onderwijs- en examenreglement voor de Schools of Arts ofwel kan de hogeschool werken met één onderwijs- en examenreglement met aanvullingen voor de departementen en de Schools of Arts.

7. Elektronische besluitvorming door een hogeschoolbestuur

Een hogeschoolbestuur wou uitzonderlijk via elektronische weg beslissen over een dringend item. De regeringscommissaris wees erop dat elektronische besluitvorming voor een hogeschoolbestuur (i.c. vzw) slechts rechtsgeldig kan zijn voor zover de mogelijkheid werd ingeschreven in de statuten en in het huishoudelijk reglement. Het onderling akkoord van de bestuurders is niet voldoende om deze werkwijze rechtskracht te geven.

8. Kosteloos verlenen van inzage in een examenkopij in het kader van de openbaarheid van bestuur

Een hogeschool wou een vergoeding vragen voor het verlenen van inzage in een examenkopij. De regeringscommissaris antwoordde dat dit in strijd is met het openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004, in het bijzonder met het artikel 20, § 3, alinea 3. Voormeld artikel bepaalt dat de inzage en de uitleg kosteloos zijn. Via het artikel II.277 van de Codex Hoger Onderwijs treedt immers elke hogeronderwijsinstelling ten aanzien van studenten

op als bestuursinstantie wat de toepassing van het openbaarheidsdecreet betreft.

De overhandiging van een afschrift kan wel afhankelijk gemaakt worden van de betaling van een bedrag op basis van een redelijke kostprijs die op voorhand bekend moet worden gemaakt.

9. Organiek reglement

Een hogeschool vroeg advies met betrekking tot de uitwerking van haar organiek reglement. Het organiek reglement is voor publiekrechtelijke hogescholen voorgeschreven door het bijzonder decreet van 13 juli 2012 houdende regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van sommige publiekrechtelijke hogescholen, waarvan de meeste bepalingen in werking treden op 1 oktober 2013. Concreet betroffen de vragen de regeling van de bevoegdheden van het instellingsbestuur die uit de wettelijke bepalingen voortvloeien en de omvormingsbeslissing die de Raad van bestuur moet nemen conform art.69 van het bijzonder decreet.

10. Aanduiding van eenzelfde permanente ondervoorzitter voor het inrichtingsorgaan en het bestuursorgaan van een publiekrechtelijke hogeschool

Een hogeschool vroeg advies over de vervanging van de voorzitter van het inrichtingsorgaan. De instelling wenste in haar organiek reglement de mogelijkheid op te nemen dat de ondervoorzitter van het inrichtingsorgaan eveneens plaatsvervangend voorzitter is van het bestuursorgaan. Artikel 32 van het bijzonder decreet bepaalt dat bij verhindering van de voorzitter, de oudste aanwezige bestuurder de functie van voorzitter op zich neemt. De hogeschool interpreteerde deze decretale bepaling als zou er pas van verhindering sprake kunnen zijn, indien eveneens de plaatsvervangende voorzitter van het inrichtingsorgaan verhinderd is.

Geoordeeld werd dat het aanduiden van de ondervoorzitter als plaatsvervangend voorzitter in het bestuursorgaan niet in strijd is met het bijzonder decreet. Klaarblijkelijk opteert de hogeschool ervoor om in het organiek reglement de ondervoorzitter van het inrichtingsorgaan als vaste plaatsvervangend voorzitter van het bestuursorgaan aan te duiden, waarbij laatstgenoemde bij afwezigheid van de voorzitter meer zeggenschap heeft dan het oudste lid in het geval de ondervoorzitter eveneens in het bestuursorgaan zetelt. Logischerwijze vervangt de ondervoorzitter de voorzitter dan ook in het bestuursorgaan.

11. Inrichtingsorgaan publiekrechtelijke hogeschool – bestuurscollege: genderevenwicht

Het inrichtingsorgaan van een publiekrechtelijke hogeschool stelde haar bestuurscollege samen. Volgens het organiek reglement van de hogeschool zetelen 7 personen in het bestuursorgaan waaronder een niet-ambtshalve bestuurder die deel uitmaakt van de studentengeleding van het inrichtingsorgaan. Het inrichtingsorgaan besloot om over te gaan tot de aanduiding van drie niet-ambtshalve bestuurders uit de andere geledingen van het inrichtingsorgaan terwijl er nog geen bestuurder uit de studentengeleding voorgedragen werd. De aanduiding door het inrichtingsorgaan van de niet-ambtshalve bestuurders leidde er toe dat er voorlopig 4 mannen en 2 vrouwen deel uitmaakten van het bestuursorgaan.

De benoeming van de leden van het bestuursorgaan is geregeld in artikel 31 van het bijzonder decreet van 13 juli 2012 houdende regeling van de bestuurlijke organisatie en werking van sommige publiekrechtelijke hogescholen.

Door de benoeming van de student pas te laten plaatsvinden na de aanduiding van de andere bestuursleden was de toepassing van artikel 31 van het bijzonder decreet onmogelijk geworden:

2.3.1.4 Financiële aangelegenheden / Investeringen

1. Financiële reserves bij de universiteiten

In uitvoering van de brief van de minister, d.d. 7-11-2012, aan de voorzitter van het college van regeringscommissarissen dient voortaan en met ingang van de jaarrekening 2012 een lijst te worden toegevoegd met de welomschreven, kwantificeerbare bestemming in het kader van de onderwijs-, onderzoeks- en dienstverleningsactiviteit van de boekhoudkundige entiteit. Dit met het oog op een grotere eenvormigheid m.b.t. de voorstelling van de financiële reserves van de universiteiten.

Dit werd bij schrijven van 24-1-2013 aan de rector van een bepaalde universiteit meegedeeld. Bij deze universiteit zijn de cijfers inzake reserves overigens al jaren zeer transparant.

2. Jaarrekening 2012 van een universiteit

Zoals reeds eerder vastgesteld zijn de financiële reserves bij bedoelde universiteit zeer transparant. De regeringscommissaris heeft erop gewezen dat er nog een stap verder moet worden gegaan. De toegevoegde lijst dient ook nog cijfermatig gestofteerd te worden.

- Ten hoogste twee derde van de leden van het bestuursorgaan mag bestaan uit personen van hetzelfde geslacht. Hierdoor moet sowieso een studente aangeduid worden.
- De voordracht van de student moet gebeuren na rechtstreekse of getrapte verkiezingen.

Het organiek reglement stelt dat de bestuurder uit de studentengeleding moet zetelen in het inrichtingsorgaan. Aangezien er slechts 1 studente zetelt in het inrichtingsorgaan is zij verplicht te zetelen in het bestuursorgaan. Verkiezingen waren de facto onmogelijk geworden. De studentenraad maakte haar bezwaren over aan het bestuur van de hogeschool.

De mogelijke oplossingen voor de gecreëerde patstelling werden met de hogeschool besproken. Het inrichtingsorgaan heeft besloten om de samenstelling van het bestuursorgaan te wijzigen. Meer bepaald werd het aantal niet-ambtshalve bestuurders uitgebreid met 2 bestuurders, waarvan één behoort tot de bestuurlijke geleding en één behoort tot de personeelsgeleding. Het organiek reglement werd in die zin aangepast, waardoor een bestuurder van het inrichtingsorgaan uit de studentengeleding kon worden voorgedragen na getrapte verkiezingen in de studentenraad, zonder schending van het genderevenwicht.

Het feit dat 85% van de inkomsten van de universiteit uit overheidsbijdragen bestaan werd eveneens als aandachtspunt meegegeven.

3. Begroting 2014 – globale personeelsformatie van een universiteit

Artikel 158 van het universiteitsdecreet bepaalt (*sic: in de versie die op 7-11-2013 van kracht was*), wat volgt:

“Het universiteitsbestuur bepaalt de globale formatie van het academisch en van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkeringen wordt bezoldigd. Tevens bepaalt het universiteitsbestuur hiervoor binnen de perken van de voor dit jaar toegekende werkingsuitkeringen de begrote bezettingsgraad. De betrekkingen worden er uitgedrukt in eenheden die overeenstemmen met een voltijdse functie. De Vlaamse Regering kan hieromtrent nadere regels opstellen.” Die nadere regels zijn vastgelegd in artikel 12 van het BVR van 21-12-2007. Dit artikel schrijft, in zijn eerste paragraaf, overigens duidelijk voor dat er bij de beleidsbegroting een personeelsformatie moet worden gevoegd.

Pas met ingang van 1-1-2014 luidt de nieuwe versie van het voormalige artikel 158 (thans artikel IV.18 van de Codex Hoger Onderwijs), eerste zin, na wijziging bij artikel V.6 van het Onderwijsdecreet XXIII, als volgt:

“Het universiteitsbestuur bepaalt de globale formatie van het zelfstandig academisch personeel, het assiterend academisch personeel en van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkering wordt bezoldigd.”

De overige bepalingen van het vroegere artikel 158 blijven ongewijzigd en zijn dus mee overgenomen in artikel IV.18 van de Codex Hoger Onderwijs. Evenmin wordt het voornoemd BVR opgeheven. Derhalve nam de regeringscommissaris het volgende standpunt in: “Een begrotingsdocument dat geen, door het universiteitsbestuur bepaalde, personeelsformatie bevat, is bijgevolg onvolledig zodat het verlenen van een gunstig advies aan de minister, ten aanzien van een dergelijke onvolledige begroting, uitgesloten lijkt.”

4. Het niet-limitatief karakter van de begroting van de hogescholen

Op vraag van de IVA Centrale Accounting⁹ verduidelijkte een regeringscommissaris bij de hogescholen dat het hogescholendecreet noch het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de begroting bepalingen bevatten over het al dan niet limitatief karakter van de begroting. Door het feit dat er bij de jaarrekening een variatieanalyse dient te worden gemaakt, die de afwijking tussen ‘begroot’ en ‘gerealiseerd’ verklaart, wordt een gemotiveerde overschrijding “binnen bepaalde grenzen” in principe toegelaten, niet alleen via compensatie over de diverse posten van de kosten heen, maar ook op de totale begrote uitgaven en kosten. Deze variatieanalyse wordt door de regeringscommissaris beoordeeld in het advies bij de jaarrekening dat bestemd is voor de minister.

Zo zijn er soms overschrijdingen bij investeringen zonder dat er een begrotingswijziging wordt doorgevoerd. Afhankelijk van de marge van de dreigende overschrijding beslist het hogeschoolbestuur autonoom over het opstellen van een begrotingsaanpassing. In het artikel IV. 24 van de Codex Hoger Onderwijs is er enkel sprake van een verplichte

begrotingswijziging als het bedrag van de definitieve werkingsuitkeringen afwijkt van het geraamde. Alle hogescholen stellen in dit geval steeds een begrotingsaanpassing op.

Indien de decreetgever naar de toekomst toe zou wensen dat de begroting van een hogeschool limitatief wordt in haar totaliteit, dan dient dit alsnog decretaal te worden verankerd.

5. Inbreng van het regeringscommissariaat in de IBR- commissie voor het Vlaams Hoger Onderwijs

- Voor iedere vergadering van de IBR-commissie voor het Vlaams Hoger Onderwijs wordt in overleg met de secretaris van de werkgroep de agenda voorbereid met de vertegenwoordiger van het regeringscommissariaat bij de hogescholen. Er wordt actief op zoek gegaan naar nieuwe interessante financiële punten voor de werkgroep en die worden dan geagendeerd op de Commissie. Agendapunten die op vorige commissies werden besproken, worden stipt opgevolgd en telkens geëvalueerd of ze nog nuttig zijn om opnieuw op de agenda te plaatsen samen met de secretaris van de werkgroep. Op die manier wordt ernaar gestreefd om de vergadering efficiënt te laten verlopen.
- Het regeringscommissariaat heeft via zijn vertegenwoordiger een actieve inbreng bij discussies over financiële agendapunten tussen leden van de werkgroep en beantwoordt hierbij alle vragen gesteld door de financieel verantwoordelijken van de hogescholen en de revisoren. Op die manier probeert men tot eenvormige adviezen te komen voor de hogescholen.
- De werkgroep assisteert bij het organiseren van studievoormiddagen en zoekt actief naar sprekers over items die aan bod zijn gekomen in de werkgroep en die voor alle leden een toegevoegde waarde bieden. In 2013 werd Professor Herman De Cnijf uitgenodigd voor een lezing over de volgende onderwerpen:
  - fiscale implicaties van de inkanteling van de Stuvo in de hogeschool;
  - onroerende voorheffing;
  - rechtspersonenbelasting;
  - roerende voorheffing;
  - voordelen van alle aard.

⁹ Nu: Departement Financiën en Begroting van het Vlaams Ministerie van Financiën en Begroting.

2.3.1.5 Personeelsaangelegenheden

1. Functioneren van een personeelslid aan een universiteit

Er zijn ernstige bedenkingen gemaakt bij het functioneren van een personeelslid en diens oprechtheid bij het kenbaar maken van gegevens aan de instelling. Na onderhandeling met betrokkene is er door de rector een dading gesloten waarbij het personeelslid akkoord gaat om vervroegd met pensioen te gaan en hij ook nog enkel een onderwijsopdracht kan krijgen.

Er stelden zich blijkbaar 2 grote problemen, nl. een mogelijke tuchtzaak – die werd geseponeerd – en een kwestie van wetenschappelijke integriteit waarvan de regeringscommissaris zich afvroeg of deze werd uitgezuiverd. Zo niet dreigde hier een gevaarlijk precedent met het afsluiten van een dading die bovendien de rechten op een staatspensioen opent. Tijdens de vergadering van de Raad van bestuur bleek wel dat de klacht inzake wetenschappelijke integriteit onvoldoende gestoffeerd en onduidelijk gedefinieerd was. Ten slotte bleek ook nog dat er door niemand een betere oplossing werd aangereikt.

2. Bevorderingen ZAP lichting 2014 aan een universiteit

De regeringscommissaris wees op het volgende: Het verdient aanbeveling om de passage uit het Reglement voor het ZAP m.b.t. de inschaling ook expliciet in de beslissing ter zake op te nemen. Een anciënniteitsvalorisatie kan nooit een recht zijn, het behoort tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van het Bestuurscollege om daarover te beslissen. Men moet er zich eveneens voor hoeden aan personeelsleden beloftes te doen die daarna niet gehonoreerd worden.

Verder dient te worden vastgesteld dat de Onderzoeksraad zijn bevorderingscontingent volledig onbenut laat. Anderzijds zijn er verschillende faculteiten die hun contingent overschrijden.

3. Groepsverzekeringsreglement van een universiteit

Een vakbond contacteerde het regeringscommissariaat met betrekking tot een aantal vragen/betwistingen over de toepassing van het groepsverzekeringsreglement.

De vakbond stelde vragen bij: de verouderde sterftetabellen, de vraag of de groepsverzekering van de universiteit "gelijkwaardig" was aan de regeling

van andere universiteiten (cf. artikel 136, §1, 3° van het universiteitsdecreet)¹⁰ en het begrip reëel wettelijk pensioen.

Uit onderzoek bleek dat het Arbeidshof te Brussel reeds uitspraak gedaan had over deze betwistingen en de middelen met betrekking tot de gelijkwaardigheid van de groepsverzekering en het gebruik van verouderde sterftetabellen, met als argument dat de gelijkwaardigheid globaal ingeschat moest worden en niet via een vergelijking van punctuele bepalingen. Het regeringscommissariaat sloot zich aan bij het standpunt van het Arbeidshof.

Wat het begrip "reëel wettelijk rustpensioen" betreft, was er een verschil in interpretatie tussen de universiteit enerzijds en bedoelde vakbond en een aantal individuele werknemers van de universiteit in kwestie anderzijds.

De onduidelijkheid van het begrip werd mede veroorzaakt door de opname in de cao van de verduidelijking "gezinspensioen voor gehuwden en alleenstaandenpensioen voor ongehuwden" (werkwijze die door de universiteit werd toegepast) terwijl het pensioen voor gehuwden niet altijd een gezinspensioen is.

Het Arbeidshof oordeelde in deze betwisting wel in het voordeel van de verzoeker, en stelde dat betrokkene terecht aanspraak maakte op de aftrek van het alleenstaandenpensioen i.p.v. het gezinspensioen.

De vertegenwoordiger van de vakbond ondertekende echter na deze uitspraak van het Arbeidshof een addendum bij de cao waarbij de interpretatie van de universiteit herbevestigd werd.

Het regeringscommissariaat nam het standpunt in dat het niet kon tussenkomen in de interpretatie van een onduidelijk opgestelde cao en dat het opnieuw aan de rechtbanken was om een standpunt in te nemen over het gevolg van het ondertekende addendum bij de cao met betrekking tot de interpretatie van het begrip "reëel wettelijk pensioen".

4. Bespreking en afstemming van de nieuwe systematische aanpak voor de aanstellingen van Marie Curie fellows aan een universiteit

Een universiteit heeft op 9 juli 2013 een gewijzigd systeem uitgewerkt voor de aanstellingen van de Marie Curie fellows. Er werd voor geopteerd om een systematische benadering uit te werken voor

de verloning van een Marie Curie fellowship. Dit zou qua aanstelling en administratieve afhandeling een vereenvoudiging betekenen.

Omwille van audittechnische redenen was het echter noodzakelijk om een overgangssituatie in te bouwen voor de Marie Curie fellows die reeds aangesteld waren. De nieuwe aanpak en de overgangsregeling werden met het regeringscommissariaat besproken. De overgangsregeling moet op korte termijn uitdoven.

5. Defiscalisatie / aanstelling gedelegeerd bestuurder aan een universiteit

De samenwerking binnen het Ziekenhuis Netwerk en de rol die het UZ hierin vervult en de defiscalisatie van de universitaire ziekenhuizen en de procedure voor de aanstelling van de gedelegeerd bestuurder vergde de nodige voorbereiding en controle.

6. Prestaties via managementovereenkomst

Vraagstelling

Een hogeschool wenste een overeenkomst af te sluiten met de daartoe opgerichte (management) vennootschap van een personeelslid met TBS 58. In deze overeenkomst zou dit personeelslid ook letterlijk benoemd worden als uitvoerder. De hogeschool vroeg eerst het advies van de commissaris alvorens een definitieve beslissing te nemen. Naast de vraag of deze overeenkomst kan, stelde de hogeschool ook de vraag of het verschil zou kunnen uitmaken als de hogeschool de facturen van de dienstverleningsovereenkomst niet ten laste legt van de overheidsmiddelen, maar van de eigen middelen. Het analytisch rekeningenstelsel van de hogeschool is immers zo opgebouwd dat kosten en opbrengsten kunnen toegewezen worden aan overheidsmiddelen of aan eigen middelen.

Advies

De TBS voorafgaand aan het rustpensioen voor een personeelslid van een hogeschool is geregeld in het BVR betreffende de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool van 22 februari 2002¹¹.

Artikel 5, §1, tweede lid, stelt: "Daarenboven mogen de personeelsleden met ingang van de terbeschikkingstelling: (...) 2° geen prestaties meer uitoefenen

in het onderwijs of centra voor leerlingenbegeleiding, georganiseerd, gesubsidieerd of gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van prestaties als gastprofessor in een hogeschool die niet betaald worden door het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap."

De activiteiten, uitgeoefend in uitvoering van de managementovereenkomst betreffen dienstverlening voor de hogeschool, zij het dan als zelfstandige of vanuit de vennootschap en niet langer als personeelslid van een hogeschool. Betrokkene sluit echter wel een één-op-één-overeenkomst af tussen de hogeschool en zijn vennootschap waarbij hij letterlijk wordt benoemd als uitvoerder. Dus hij voert zelf prestaties uit voor de onderwijsinstelling, wat niet mag.

Wat de vraag betreft of dit wel zou kunnen indien de dienstverleningsovereenkomst niet ten laste wordt gelegd van de overheidsmiddelen, maar van de eigen middelen, diende te worden gewezen op het generiek taalgebruik van voormeld BVR: er is sprake van "het onderwijs" als generieke term en niet in de betekenis van "onderwijsinstelling". In hoofde van de uitvoerder van de overeenkomst maakt dit dus geen verschil. Het blijft onverenigbaar met zijn statuut TBS58.

De hogeschool heeft zich geschikt naar dit advies van de regeringscommissaris.

7. Hogescholen en outplacement

Een hogeschool stelde de vraag of punt 4.3. van de CAO II Hoger Onderwijs van 12 december 2006 van toepassing is op de hogescholen vanuit de vaststelling dat dit punt niet "tijdig" decretaal vastgelegd werd. De regeringscommissaris bij deze hogeschool antwoordde dat dit een engagement betreft met een effect op de personeels- en arbeidsreglementen dat ondertussen door elk instellingsbestuur dat de betreffende cao getekend heeft (in casu alle hogeschoolbesturen) op eigen initiatief in de interne reglementen zou moeten zijn vertaald. Uit de tekst volgt dat elk hogeschoolbestuur vanaf 2007 loopbaanbegeleiding (zijnde cursussen laten volgen, vorming, interne vacature bezorgen, ...) moet geven aan "personeelsleden die gedurende ten minste 8 jaar ononderbroken met opeenvolgende tijdelijke contracten of gedurende ten minste 10 jaar met tijdelijke contracten werkzaam waren aan een instelling".

¹⁰ Deze bepaling werd inmiddels opgeheven door het financieringsdecreet van 14-3-2008 en werd derhalve niet meer opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs.

¹¹ B.S. 12/06/2002.

Bovendien is er een engagement genomen om vanaf dezelfde datum outplacement aan te bieden aan "alle personeelsleden indien aan de volgende voorwaarden samen voldaan is:

- ze de leeftijd van 45 jaar hebben bereikt;
- hun aanstelling of arbeidsovereenkomst beëindigd wordt, met uitzondering bij ontslag om een dringende reden of bij brugpensioen;
- ze minstens één jaar ononderbroken dienstanciënniteit hebben."

Deze bepalingen zijn niet van toepassing op cursisten, leden van het academisch personeel en gast-professoren.

De bedoeling van dit engagement was het bieden

2.3.1.6 Taalregeling

1. Taalregeling Onderwijstaal

In uitvoering van de richtlijnen van de minister mogen de regeringscommissarissen de ITACE¹²-test niet beoordelen, maar wel andere getuigschriften screenen die eventueel in aanmerking komen. Teneinde de uniformiteit van het toezicht te behouden zal de werkgroep in de schoot van het college van commissarissen elk ander getuigschrift screenen en eventueel valideren.

Ingeval van vervangingen dient de taaltest afgelegd te worden indien de vervanging minstens zes maanden betreft en de titularis afwezig is.

2.3.1.7 Studentenaangelegenheden / Studentenvoorzieningen

1. Feitelijke vereniging Studentenraad en vzw Studentenraad van een universiteit

Bij de oprichting van de feitelijke vereniging Studentenraad en de vzw Studentenraad van een bepaalde universiteit, die naar aanleiding van de integratie van de academische opleidingen opgericht werden, werd op vraag geadviseerd. Er werden juridische bemerkingen gemaakt bij de oprichtingsaktes, de statuten en de huishoudelijke reglementen.

2. Geïndividualiseerd studietraject

Een ouder van een student aan een hogeschool vroeg advies over het geïndividualiseerd traject dat de student volgde. De student volgt het tweede jaar in een professionele bachelor waarbij enkele

van bescherming aan de contractuele personeelsleden, gegroeid vanuit de bekommernis voor het sociaal statuut van de contractuele onderzoeker.

Dit engagement blijft gelden na het verstrijken van de geldigheidsduur van de cao omdat er geen eindtermijn is opgenomen in het engagement. Het engagement heeft enkel een aanvangsdatum, namelijk "vanaf 2007". De geldigheidstermijn is dus onbeperkt tot er een nieuwe algemeen bindende bepaling zou volgen. Het was en is niet de gewoonte van de overheid om – zoals in de privé – cao's met een beperkte geldigheidsduur af te sluiten met materies die naderhand opnieuw moeten worden onderhandeld als de geldigheidsduur van de cao verstrijkt.

2. Taalregeling Bestuurstaal – Centraal Reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor

De bestuurstaal in de hogeronderwijsinstellingen is, zoals ook decretaal bepaald, het Nederlands. Overeenkomsten dienen in het Nederlands te zijn of minstens vergezeld te gaan van een degelijke samenvatting in het Nederlands.

3. Taalregeling Bestuurstaal – Deelname hogeronderwijsinstellingen in een VZW

Ook bij dergelijke dossiers is er een samenvatting in het Nederlands vereist, op basis van de modaliteiten inzake bestuurstaal. Hierop wordt nauwlettend toegezien, want dit is de wil van de subsidiërende overheid.

opleidingsonderdelen van het eerste jaar hernoemen worden. Er is een overlapping in het lesrooster waardoor een aantal werkcolleges niet kunnen bijgewoond worden. De aanwezigheid is in een aantal werkcolleges verplicht. Door de afwezigheid kan de betrokken student niet slagen voor de te volgen opleidingsonderdelen. In het advies aan de ouder (telefonisch) werd verwezen naar de bepalingen m.b.t. het studietraject in het onderwijs- en examenreglement. Eveneens werd er gewezen op de mogelijkheden van de student om de opleidingscoördinator en/ of de ombudspersoon hierover aan te spreken of een formele klacht in te dienen. Dit advies heeft niet geleid tot een formele klacht.

3. Opmaak beleidsplan stuvo's – hogescholen

Er werd op 7 februari 2013 een advies verstrekt over de leidraad voor de stuvo's m.b.t. de opmaak van een beleidsplan.

4. Sociale voorzieningen – CVO

Een hogeschool vroeg advies over het aanbieden van sociale voorzieningen aan cursisten van een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO). De hogeschool heeft een samenwerkingsverband met een CVO waarbij het centrum een specifieke lerarenopleiding organiseert op een campus van de hogeschool. Het CVO vroeg aan de hogeschool of de cursisten gebruik kunnen maken van een aantal

2.3.1.8 Wetenschappelijk onderzoek

1. Technologietransfer (TT) aan een universiteit

De regeringscommissaris volgde de forensische audit door bureau PriceWaterhouseCoopers en de besprekingen ter zake van nabij op.

De regeringscommissaris adviseerde om een strikte timing op te nemen bij de vooropgestelde acties met betrekking tot dit onderzoek. Concreet gevolg hiervan was dat er een klokkenluidersregeling en een gedragscode voor belangenconflicten voor de ganse universiteit werd opgemaakt. Dit alles werd op advies van de regeringscommissaris gecoördineerd tot één charter "Behoorlijk Bestuur" teneinde het principe van goed bestuur te officialiseren.

Verder kwam er ook een nieuw valorisatiereglement dat diende te worden aangepast in het kader

2.3.1.9 Overheidsopdrachten

1. Huurovereenkomst m.b.t. een universiteit

Het volgende standpunt werd door de regeringscommissaris ingenomen.

Bij een concessie zou men verschillende mogelijke concessienemers moeten raadplegen. Aangenomen mag worden dat er geen andere gegadigden zijn die mogelijk in aanmerking komen.

van de studentenvoorzieningen.

Deze mogelijkheid is decretaal voorzien voor de cursisten van de HBO5¹³-opleidingen waarvoor een samenwerkingsovereenkomst bestaat tussen het CVO en de hogeschool over de organisatie van deze opleidingen (artikel II.338 Codex Hoger Onderwijs). Voor de cursisten van de specifieke lerarenopleiding binnen het CVO bestaat geen analoge bepaling. Het advies luidde dan ook dat de hogeschool in dit geval niet gehouden was tot het aanbieden van haar sociale voorzieningen en deze voorzieningen kon weigeren aan de cursisten van de specifieke lerarenopleiding.

van de nieuwe verhoudingen binnen de samenwerking tussen het IOF en TT.

De regeringscommissaris stelde bovendien vast dat er vanuit TechTransfer teveel dossiers met een financiële impact worden voorgelegd die weinig of niet transparant zijn. Op zijn aandringen dient voortaan bij elk dossier van TT een korte nota toegevoegd te worden met daarin de historiek van het dossier, de toepasselijke regelgeving en de uitdrukkelijke bevestiging dat de toepasselijke regelgeving werd gerespecteerd. Indien de regelgeving werd geïnterpreteerd waarom deze interpretatie aldus is gebeurd, evenals vanzelfsprekend de nodige financiële garanties. De regeringscommissaris ziet strikt hierop toe en de dienst TT dient hieraan passend gevolg te geven.

Verder moet worden vastgesteld dat in het ene artikel wordt gestipuleerd dat dit geen huurovereenkomst is, maar dat in een ander artikel wordt verwezen naar art. 17-21 van het Burgerlijk Wetboek dat precies over huurovereenkomsten gaat en dat men nog elders spreekt over een huurprijs. Dit taalgebruik kan mogelijk aanleiding geven tot betwisting.

¹² Interuniversity Test of Academic English.

¹³ Hoger Beroepsopleiding in Vlaanderen. Het cijfer 5 werd eraan toegevoegd om verwarring te vermijden met het Nederlandse HBO en verwijst naar het Europese onderwijsniveau 5. Het Nederlandse HBO5 komt overeen met onderwijsniveau 6 (Bachelor).

2.3.2 Het College van regeringscommissarissen

2.3.2.1 Academische kalender

De academische kalender voor een bepaald academiejaar van een bepaalde universiteit is één en ondeelbaar en is vastgelegd voor alle aspecten. Men

kan niet het einde van het academiejaar formeel vastleggen en daarvan dan afwijken voor bv. personeelsaangelegenheden.

2.3.2.2 Openbaarheid van bestuur

Uit twee recente arresten van de Raad van State¹⁴ zou mogelijk kunnen blijken dat "in relatie tot hun personeel vrije, gesubsidieerde hogeronderwijsinstellingen geen bestuursinstanties zijn en beslissingen die kaderen in een procedure tot aanwerving van personeelsleden dan bijgevolg geen bestuursdocumenten zouden zijn die vallen onder het toepassingsgebied van het Openbaarheidsdecreet¹⁵". Eén en ander werd door het college evenwel genuanceerd. Eigenlijk zegt de Raad van State dat in concreet geval de beroepsinstantie niet op

deugdelijke gronden heeft beslist dat verzoekster te beschouwen is als een bestuursinstantie in de zin van artikel 3, 1°, eerste lid, b) van het Openbaarheidsdecreet. Het gaat dus eerder over de gebrekkige motivering. Bovendien, en dit is voor de regeringscommissarissen het belangrijkste, blijft het regeringscommissariaat volgens de wetgeving nog altijd een bestuursinstantie en derhalve moet een regeringscommissaris relevante stukken die in zijn bezit zijn nog altijd ter beschikking stellen (toepassing van artikel 8, Openbaarheidsdecreet).

2.3.2.3 Begrotingswijzigingen – projecties

Universiteiten zijn zeer vertrouwd met begrotingswijzigingen. Bij hogescholen is dit minder het geval. Het college besliste dat de projectie van de uitvoering van de begroting 2013 voor de hogescholen desgewenst eenmalig aanvaard kon worden als begrotingswijziging voor 2014. Het college

nam deze beslissing omdat het rekening wenste te houden met de specifieke situatie waarin een aantal hogescholen zich bevonden ingevolge de integratie van het academisch hoger onderwijs begin 2013-2014.

2.3.2.4 Universitaire reserves

In uitvoering van de brief van minister Pascal Smet, d.d. 7-11-2012, aan de voorzitter van het college van regeringscommissarissen waarbij voortaan en met ingang van de jaarrekening 2012 een lijst dient te worden toegevoegd met de welomschreven, kwantificeerbare bestemming in het kader van de onderwijs-, onderzoeks- en dienstverleningsactiviteit van de boekhoudkundige entiteit, besliste

het college dat de regeringscommissarissen, ieder voor zijn of haar instellingen, een brief in deze zin zou sturen. Op deze wijze werd gehoopt dat de voorstelling van de financiële reserves van de universiteiten op een meer eenvormige wijze zou gebeuren. Dit blijkt op dit moment effectief het geval te zijn.

2.3.2.5 IOF-middelen

Zoals ieder jaar werden ook in 2013 cijfergegevens inzake IOF aan de secretaris-generaal van het Departement EWI bezorgd. Concreet ging het over de cijfers voor de berekening van de parameter industriële contractinkomsten voor het referentiejaar 2011 met het oog op de verdeling van de middelen 2013.

Meer fundamenteel was er het hangende probleem van de validatie van parameter 3 en de pogingen

om tot een uniforme berekening te komen. In dit verband dient ook verwezen te worden naar de audit uitgevoerd door Deloitte, waarvan het officiële rapport nogal lang op zich liet wachten en in ieder geval rijkelijk laat aan de voorzitter van het college werd bezorgd. Mede daarom werd beslist om in 2013 nog verder te werken zoals de vorige jaren, ongeacht wat de bevindingen n.a.v. de audit zouden zijn.

Medio 2013 kreeg het college dan toch kennis van het rapport en werd de visie ter zake ingewacht van de VLIR en de secretaris-generaal van EWI. Zij bleken allebei van mening te zijn dat men het verleden het best liet rusten en dat de bevindingen van een nieuwe audit dienden te worden afgewacht. Vanuit de VLIR voegde men daar nog aan toe dat men aangepaste data zou aanleveren, indien uit de nieuwe audit mocht blijken dat de thans beschikbare data niet conform het IOF-besluit of conform binnen de VLIR gemaakte afspraken werden aangeleverd.

Het college achtte het dan ook niet opportuun om nog in het verleden te gaan graven op basis van een oude audit, maar liet noteren dat op vraag van de overheid met de betrokken actoren werd overlegd, dat er beraadslagingen in de schoot van het college hebben plaatsgevonden en dat dit dossier

formeel afgesloten kon worden. Het college bleef er ook van overtuigd dat het probleem ten gronde dient te worden aangepakt: een fundamenteel herschrijven van het BVR en de bereidheid om parameter 3 daadwerkelijk te verfijnen. Dit is eveneens een vraag van de instellingen zelf.

Voor het overige wijzigde er niets aan de geploegdheden: het college van regeringscommissarissen moet de cijfers nog altijd opvragen, centraliseren en doorsturen naar EWI, en er blijft een summier controle bestaan (vergelijking van de cijfers met de jaarrekeningen). Zoals ieder jaar werden derhalve ook in 2013 cijfergegevens inzake IOF aan de secretaris-generaal van het Departement EWI bezorgd. Concreet ging het nu over de cijfers voor de berekening van de parameter industriële contractinkomsten voor het referentiejaar 2011 met het oog op de verdeling van de middelen 2013.

2.3.2.6 Nieuw BOF-besluit en een Charter Goed Bestuur

Het nieuwe BOF-besluit werd goedgekeurd op 21-12-2012 en is op 1-1-2013 in werking getreden. Het besluit bevat enkele nieuwe opdrachten voor het commissariaat (commissarissen universiteiten). Artikel 22, 2° van het besluit maakt melding van een Charter Goed Bestuur dat klaarblijkelijk verondersteld wordt bij iedere universiteit. Dergelijke charters blijken evenwel lang nog niet altijd formeel te bestaan bij de universiteiten, maar er wordt wel gewerkt aan documenten waarin één en ander gegroepeerd wordt (bv. Code of Conduct + code voor belangenconflicten ; Corporate Governance).

Het college sloot zich aan bij de noodzaak van dergelijk charter, doch niet alleen voor de universiteiten, maar ook voor de hogescholen. Aangezien deze laatste evenwel niet onder het BOF-besluit vallen, is er meer verankering voor zo'n charter nodig dan enkel via dit besluit. Het college was tevens van oordeel dat hier mogelijkheden tot vereenvoudiging en tot het tegengaan van overregulering zijn: het suggereerde dan ook om hierover voor beide sectoren iets op te nemen in het (toenmalige) structuurdecreet.

2.3.2.7 Defiscalisering wetenschappelijk onderzoek

Gelet op de strengere bepalingen rond de terugstorting van bedrijfsvoorheffing (de zogeheten defiscalisering) in het kader van wetenschappelijk onderzoek en de verschillen in controle door enerzijds de regeringscommissarissen bij de hogescholen (nauwkeurig dossiernazicht vooraf) en de regeringscommissarissen bij de universiteiten (een meer globale controle achteraf, vooral naar besteding van de middelen toe) werd in de schoot van het college beslist een werkgroep van commissarissen, medewerkers en vertegenwoordigers van de administratie te installeren. Een speciaal gegeven vormden de zogeheten integratielijsten met per-

soneelsleden die ingevolge de integratie van het academisch hoger onderwijs in 2013-2014 overgingen van hogeschool naar universiteit. Minstens bij de gevallen waarvoor AHOVOS nog zelf de salarissen codeert (3 universiteiten) was AHOVOS sterk vragende partij om ook hier een dossiercontrole vooraf te doen.

Dit en een aantal fundamentele kwesties m.b.t. een eventuele uitbreiding van de controle zullen het voorwerp uitmaken van de werkgroep die in 2014 zal worden opgestart.

¹⁴ Arrest nr. 221.641 van 6-12-2012 in de zaak A.203.053/XII-6789 en Arrest nr. 221.642 van 6-12-2012 in de zaak A.203.163/XII-6796.

¹⁵ Decreet van 26-3-2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

2.3.2.8 Opzeg van contracten academische opleidingen

Wat de periode onmiddellijk voorafgaand aan de integratie van het academisch hoger onderwijs betreft: Arbeidsovereenkomsten dienen (met inbegrip van lopende opzegperiodes) overgenomen te worden door de overnemende instelling, maar aangezien de integratie pas gerealiseerd wordt op 1-10-2013, kan er niet opgetreden worden wanneer er daarvoor ontslagen vallen. De universiteit is er

toe gehouden personeel mee over te nemen voor zover het bij het begin van het academiejaar 2013-2014 nog verbonden is aan de integrerende (opleiding van de) instelling. De decretale bepalingen dienen uiteraard strikt te worden toegepast. Anderzijds is de Europese CAO 32 bis niet rechtstreeks van toepassing. Het is bijgevolg niet aangewezen om hiernaar te verwijzen.

2.3.2.9 Schools of Arts (SOA's) – specifieke rapporteringen

- Het college besliste om in afwachting van een decretale onderbouw te kiezen voor een rapportering door de SOA's over begroting en jaarrekening onder de vorm van een afzonderlijke afdeling op het niveau van de resultatenrekening en investeringsbegroting. De personeelsformatie voor de SOA's zou dan worden opgemaakt volgens de bepalingen van toepassing voor de personeelsformatie van de hogescholen.
- Het college hechtte zijn goedkeuring aan de opstart van een overleg tussen AHOVOS en de regeringscommissarissen bij de hogescholen om de methodiek af te spreken met betrekking tot acties die vanuit het regeringscommissariaat vereist waren voor de rapportering over de efficiënte aanwending van de overheidsmiddelen bestemd voor het HKO. Dit zou in 2014 moeten worden opgenomen.
- Het college stelde aan de minister voor om in het kader van het algemene streven naar een planlastvermindering de toelating aan de hogescholen te geven om hen vrij te stellen van een begrotingswijziging voor het 4de kwartaal 2013 met het oog op de implementatie van de nieuwe regelgeving rond de SOA's.

2.4 Ad-hocopdrachten en thematische onderzoeken

2.4.1 De regeringscommissarissen

2.4.1.1 Toezicht algemeen

1. Erasmus systeemaudits bij een universiteit en een hogeschool n.a.v. een vanwege EPOS vzw ontvangen vraag voor het uitvoeren van een volledige systeemaudit

EPOS vzw is ertoe gehouden om checks en controles uit te voeren op de Erasmus mobiliteitscontracten met de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs. Hierbij wordt een dubbele benadering gevolgd: enerzijds systeem audits en anderzijds financiële checks. In 2013 ontvingen de regeringscommissarissen een vraag voor het uitvoeren van een volledige systeemaudit (incl. financiële check) binnen een universiteit en een hogeschool op de (zowel studenten- als docenten)contracten van 2011-2012.

Audit universiteit:

De audit vond plaats in de gebouwen van de universiteit op 2 verschillende dagen (begin oktober 2013). De commissaris werd bij zijn controle ondersteund door één van zijn stafmedewerkers en de secretaris van het college van regeringscommissarissen.

De uitkomst van de systeemaudit was algemeen zeer positief. Het auditteam had globaal een zeer positieve indruk van de wijze waarop de universiteit invulling geeft aan de Erasmusmobiliteit voor studenten en docenten. De gehanteerde procedures zijn goed uitgewerkt, de door EPOS voorgescreven richtlijnen worden toegepast en hun formulieren grotendeels gebruikt en in de meeste gevallen verloopt alles ook tijdig. Het team kreeg zonder problemen extra toelichting van de verantwoordelijke personeelsleden, inzonderheid van de dienst verantwoordelijk voor internationalisering. Er wordt ruim voldoende en via diverse kanalen informatie aangeboden aan studenten en docenten die in aanmerking komen voor mobiliteit. Daarna worden de studenten verder ook heel goed begeleid bij de feitelijke inschrijving en de afwerking van hun dossier.

De opmerkingen die de regeringscommissaris in zijn rapport formuleerde waren dan ook eerder punctueel van aard.

Begin november 2013 werd het ontwerpverslag voor opmerkingen en commentaar overgemaakt aan de universiteit. De regeringscommissaris ontving deze opmerkingen op 19 november 2013. Nagenoeg alle door de instelling geformuleerde opmerkingen werden opgenomen in het definitieve rapport dat op 25 november aan de universiteit werd bezorgd. Op 16 december 2013 werd het onderhandtekening van de voorzitter van het college ook aan EPOS vzw bezorgd.

Audit hogeschool:

De audit vond plaats in de gebouwen van de hogeschool op 3 verschillende dagen (eind september 2013). De commissaris werd, wat het financiële luik van de audit betrof (waaronder het uitvoeren van gedetailleerde en omstandige steekproeven tot op het niveau van de facturen), ondersteund door de financiële stafmedewerker werkzaam bij een collega regeringscommissaris.

De uitkomst van de systeemaudit in de hogeschool was algemeen positief. Er kon vastgesteld worden dat de onderwijsinstelling veel inspanningen doet om zoveel mogelijk studenten en docenten op Erasmus te laten gaan, maar dat ook de kwaliteit van de in het buitenland gevolgde opleiding de hogeschool na aan het hart ligt.

Uit de controle bleek dat de beursbedragen vermeld op de definitieve EPOS-lijst enerzijds en de aan studenten effectief uitbetaalde beurzen anderzijds niet systematisch met elkaar werden vergeleken noch nagezien door de hogeschool. De commissaris stelde vervolgens ook vast dat, in weerwil van hetgeen de hogeschool contractueel overeenkwam met EPOS, de aanslagbiljetten welke aan de basis lagen voor de indeling van de studenten in beurscategorieën, niet bijgehouden waren door de instelling.

Op 22 oktober 2013 werd het voorlopig rapport aan de hogeschool overgemaakt, conform het door EPOS bepaalde verloop van de audit om binnen 30 dagen na het auditbezoek een voorlopig rapport met bevindingen, aanbevelingen en conclusies te bezorgen aan de instelling. De instelling kreeg 30 kalenderdagen om te reageren op dit voorlopig rapport. De regeringscommissaris ontving de commentaren van de instelling op 31 oktober 2013.

Alle door de instelling voorgestelde aanpassingen werden opgenomen in het definitieve rapport. Op 21 november 2013 bezorgde de regeringscommissaris het finale auditrapport aan de geauditeerde onderwijsinstelling en werd het kort nadien via de voorzitter van het College van regeringscommissarissen ook aan EPOS vzw overgemaakt.

2. Opvolgsonderzoek na het onderzoeksrapport over de volledigheid van de dossiers van de buitenlandse studenten ingeschreven in de hogescholen in het ambtsgebied C in het academiejaar 2011-2012

Het referentiejaar voor het onderzoek naar de volledigheid van de dossiers van de buitenlandse studenten ingeschreven in de hogescholen in het ambtsgebied C was het academiejaar 2011-2012. De verificateur bij de hogescholen was in 2012 ter plaatse gegaan voor een steekproefcontrole op de dossiers van de buitenlandse studenten. De controle was erop gericht informatie te verkrijgen over de naleving van de geldende bepalingen over de rechtsgeldigheid van het verblijf, de naleving van de toelatingsvoorwaarden evenals de naleving van de taalvoorwaarden. Elke hogeschool kreeg een controlerapport toegestuurd met conclusies in aanbevelingen. In 2013 werd nagegaan of deze conclusies en aanbevelingen werden uitgevoerd.

3. Toezicht op de Associatie Universiteit Hogescholen Limburg

Diverse acties werden ondernomen:

Rapportering over wetenschapscommunicatie van de AUHL, de problematiek van de studiegelden van de tUL, de facultaire invulling van de evaluatiecriteria van de Universiteit Antwerpen, de studie van de pensioneringen aan de Universiteit Hasselt, terminologische studie van het begrip titularis, commentaar op het decreet betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector, IOF.

4. Toezicht op de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen en op de UA.

Voorstel tot interpretatie van het amendement nr. 7 OD XXIII m.b.t. de problematiek lijst 2 integratiepersoneel, de bevorderingen van het ZAP van de Universiteit Antwerpen, het emeriti-beleid, de toepassing van good governance binnen de instellingen (...).

2.4.1.2 Integratie

1. Algemeen - hogescholen

Op 10 januari 2013 werd een volledige stand van zaken bezorgd m.b.t. de uitvoering van het bijzonder decreet inzake integratie.

2. Afstemmen implicaties academisering - hogescholen

Op 19 maart 2013 was er een overleg met AHOVOS over diverse praktische aspecten bij de controle van de integratielijsten, de uitvoering van de betalingen van het integratiekader vanaf oktober 2013 en de diverse geplande fusies: werking celkredieten, vrijstelling indienen nieuwe begroting voor het 4de kwartaal 2013, analytische benadering Schools of Arts, vastleggen eenvormig draaiboek controle van de lijsten, mogelijk bijkomend kenmerk voor taal in EPD-zendingen, ...

3. Nazicht lijsten personeel in het kader van het integratiedecreet met het oog op het verlenen van een visum - hogescholen

Deze controle was tweeledig: enerzijds werden de ontvangen stukken administratief nagekeken op het regeringscommissariaat, anderzijds verrichtte de regeringscommissaris een steekproefcontrole naar de correctheid van de lijsten ter plaatse in de hogeschool aan de hand van de taakfiche van de betrokken personeelsleden.

De controle had een dubbel doel:

- nagaan of de hele procedure van de totstandkoming van de lijsten volgens de voorschriften is verlopen (procesmatige controle);
- nagaan van de correctheid van de lijsten (technische controle) door middel van de taakstellingfiches en vergelijking met de gegevens uit het elektronisch personeelsdossier (EPD).

Met het oog op een uniforme aanpak van de controle over alle regeringscommissariaten heen werd in samenspraak met AHOVOS op 19 maart 2013 een gezamenlijke werkwijze afgesproken. Het integratiekader werd gecontroleerd via een steekproef. De personeelsdossiers waarbij er beroep was aangetekend of waarbij er een ontslag zou zijn gevallen, werden zeker in de steekproef betrokken.

Indien er voor de gemengde lijst een overeenkomst was m.b.t. de afbouw van de gemengde lijst op het ogenblik van de controle gebeurde er geen steekproef. Indien er nog geen overeenkomst was, werden de lijsten wel gecontroleerd. De personeelsdossiers waarbij er betwisting was, werden eveneens in de steekproef betrokken. Wanneer de deellijsten 5 en 6 (stuvo) ontbraken, werden deze bij de hogescholen opgevraagd.

De controles ter plaatse werden in de loop van de maand mei uitgevoerd. Per hogeschool werd een rapport opgemaakt met bijlagen. Alle lijsten werden tijdig afgewerkt en geïseerd.

2.4.1.3 Financiële aangelegenheden / Investerings

1. Op vraag van Epos vzw een financiële check van de Erasmuscontracten van 2009 van een universiteit

Het betrof hier een beperktere versie van een systeem audit, met name de financiële check.

2. Opvolgen van de implementatie van het ESR-rekeningenstelsel voor de begrotingen en jaarrekeningen van de hogescholen

In een e-mail van 17 april 2013 werd aan de financieel directeurs van de hogescholen gevraagd om

een toelichting te verlenen bij de wijze waarop ze er ondertussen in slagen om de vertaalslag van het ESR-systeem naar het eigen boekhoudkundige systeem te maken als voorbereiding op de rapportering hierover aan AHOVOS.

Op 7 mei 2013 werd er een vraag gestuurd aan de hogescholen om de jaarrekening 2012 in ESR-formaat samen met de proef- en saldibalans in excel-formaat mee aan te leveren met de jaarrekening 2012 om aan AHOVOS door te sturen.

2.4.1.4 Personeelsaangelegenheden

1. Nota met betrekking tot de problematiek van de gedeeltelijke vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing voor de hogescholen

Er werd op 29 april 2013 een nota bezorgd aan de administrateur-generaal van AHOVOS met een schets van de historische en de huidige stand van za-

ken van de federale wetsaanpassing dienaangaande. Er werd tevens relevant cijfermateriaal voor de hogescholen aangeleverd.

2. Meerkost omzetting arbeiders naar bedienden - hogescholen

Op 3 december 2013 leverde het regeringscommissariaat de nodige informatie aan over de meerkost van de omzetting arbeiders naar bedienden in de periode 2010-2013. Dit kaderde in de uitvoering van CAO III.

3. Nazicht lijsten met onderzoeksassistenten en doctoraten - universiteiten

De jaarlijkse controle van de onderzoekslijsten in het kader van de gedeeltelijke recuperatie van de bedrijfsvoorheffing in de hogescholen is ook in 2013 gebeurd.

4. Controle personeelsdossiers bij wijze van steekproef op de volledigheid en correctheid van berekening van de geldelijke anciënniteit inzonderheid wat de toekenning van de nuttige beroepservaring betreft - hogescholen

Het onderzoek werd op het regeringscommissariaat voorbereid door vooraf een aantal namen van personeelsleden uit de lijst "tabellen opdrachten en som bruto per hogeschool" te selecteren. Deze lijst wordt maandelijks aan het regeringscommissariaat bezorgd door de afdeling ICT van het

Agentschap voor Onderwijsdiensten.

Ter plaatse werden de dossiers van deze personeelsleden opgevraagd en nagekeken op volledigheid en correctheid van de berekening van de geldelijke anciënniteit. De toekenning van de nuttige beroepservaring werd eveneens voor elk dossier grondig nagekeken. Voor elke hogeschool werd een rapport opgemaakt.

5. 80/20 ratio in uitvoering van CAO III - hogescholen

De regeringscommissarissen bij de hogescholen inventariseerden de gedragslijnen rond de 80/20 ratio in uitvoering van CAO III op basis van cijfermateriaal alsook over de historische evolutie van de 80/20-ratio, zonder en met verrekening van de defiscaliseringsmiddelen.

6. Verstrekken van informatie en cijfers met het oog op het leveren van een antwoord op het eisencahier van de vakbonden voor CAO IV Hoger onderwijs en advies rond de eisen - hogescholen

Op 6 en 20 februari 2013 werd er overleg gepleegd tussen de regeringscommissarissen bij de hogescholen en de administrateur-generaal van AHOVOS. Naderhand werden er gegevens verstrekt over het aantal gastprofessoren per hogeschool, kunst en niet-kunst, de historische evolutie en de wijze van betaling, ...

keken op het regeringscommissariaat, anderzijds verrichtten medewerkers van het regeringscommissariaat een controle ter plaatse aan de hand van de bewijsstukken uit de respectieve personeelsdossiers. De controles ter plaatse werden uitgevoerd in het najaar van 2013. Voor elke instelling werd een rapport opgemaakt.

2.4.1.5 Taalregeling

1. Controle van de taalregeling ter plaatse in de universiteiten en de hogescholen (onderwijstaal en bestuurstaal)

De controle door de regeringscommissarissen op het vereiste beheersingsniveau van de onderwijstaal en de bestuurstaal was tweeledig: enerzijds werden de inventarislijsten administratief nage-

2.4.1.6 Studentenaangelegenheden / Studentenvoorzieningen

1. Schriftelijke vraag vanuit het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin over het samenwerkingsverband Psynet (augustus 2013) - hogescholen Antwerpen

De volgende informatie werd door de regeringscommissaris verstrekt:

Psynet is een samenwerkingsverband tussen enerzijds de studentenbegeleiders en psychologen

werkzaam in de stuvodiensten van diverse hogeronderwijsinstellingen in Antwerpen en anderzijds externe zelfstandige psychotherapeuten en centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Het samenwerkingsverband heeft geen juridische onderbouw en is dus louter functioneel. Dit netwerk laat een efficiënte doorverwijzing toe binnen een ruimer aanbod dan de eigen stuvodienst zodat

de student met psychologische problemen snel kan worden geholpen. Het laat het delen van expertise toe. Binnen het kader van Psynet organiseren de partners groepstrainingen voor de studenten van de betrokken hogeronderwijsinstellingen. In geval er een externe lesgever wordt aangetrokken, wordt deze door Psynet bekostigd.

De werking van Psynet wordt gefinancierd vanuit

2.4.1.7 Wetenschappelijk onderzoek

1. Europese Onderzoeksprojecten van een universiteit

Op 13 november 2013 vond een overleg plaats met 2 ZAP-leden over de vraag of de saldi van Europese Onderzoeksprojecten gebruikt kunnen worden om bijvoorbeeld een leasingwagen te bekostigen. Op basis van de interne reglementering van de universiteit en op basis van het decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstver-

een bijdrage uit de sociale toelagen van de partners (1,35 euro per student). Enkel de studenten van voormelde partners kunnen er gebruik van maken. Het jaarbudget bedraagt 66.000 euro. Er is geen rechtstreekse financiering vanuit de Vlaamse overheid, enkel een onrechtstreekse financiering aangezien de Vlaamse overheid, de sociale toelagen aan de Antwerpse hogeronderwijsinstellingen verstrekt.

lening werd geadviseerd dat dit niet mogelijk was aangezien het in casu gaat om subsidies, en niet om inkomsten uit een overeenkomst van wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening, om inkomsten uit een overeenkomst van wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening.

2.4.2 Het College van regeringscommissarissen

2.4.2.1 Systeem audits Europese Erasmusprogramma's

Op vraag van mevrouw Annemie Dewael, toenmalig directeur bij EPOS vzw, besliste het college van regeringscommissarissen op 24 april 2013 om ook in 2013 mee te werken aan een reeks systeemaudits in het kader van het Erasmusmobiliteitsprogramma. Meer bepaald werd er een volledige systeemaudit uitgevoerd bij een hogeschool en een universiteit (met inbegrip van een financiële controle). Bij een andere universiteit bleef de audit beperkt tot een financiële controle ter plaatse. De controles wer-

den gerealiseerd in het najaar van 2013. In hun eindrapporten, ook gezamenlijk gebundeld in één boekdeel van het college, formuleerden de regeringscommissarissen een aantal aanbevelingen zowel naar de geauditeerde instellingen als naar EPOS toe. De globale bundel met alle drie de rapporten werd op 16 december 2013 aan EPOS bezorgd.

Voor details wordt verwezen naar punt 2.4.1.

2.4.2.2 Evaluatie financieringssysteem: allocatiemodellen hogescholen

Dit was een opdracht vanuit AHOVOS voor de regeringscommissarissen bij de hogescholen die nog in 2013 werd afgesproken en afgelijnd op een collegevergadering, maar die - zoals overigens voorzien - pas begin 2014 gerealiseerd zou worden. Bedoeling was een analyse te maken van de uitvoering van de

desbetreffende bepalingen uit het toenmalige financieringsdecreet (inmiddels Deel 3 Financiering van de Codex Hoger Onderwijs) en van de mate waarin de allocatiemodellen functioneren.

2.4.2.3 Controle afgeleverde doctoraten

Bij brief van 17-7-2013 aan de voorzitter van het college gaf minister Pascal Smet de opdracht aan de regeringscommissarissen bij de universiteiten om een controle te doen van de afgeleverde doctoraten, meer bepaald in de Medische Wetenschappen. Concreet verwachtte de minister een gezamenlijk rapport met de bevindingen van de regeringscommissarissen onder de vorm van een analyse van de toepasselijke regelgeving, een toetsing met de praktijk binnen de verschillende universiteiten en de punctuele resultaten van de controle in het studiegebied geneeskunde.

Onder het voorzitterschap van de voorzitter van het college werd de aanpak besproken en vastgelegd in een ad-hocwerkgroep van enkele medewer-

2.4.2.4 Taalregeling

Het decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten past de taalregeling hoger onderwijs aan. Daarbij wordt een versoepeling van de bestaande taalregeling gekoppeld aan een aantal voorwaarden met betrekking tot het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs. De regeringscommissarissen hebben van de minister de opdracht gekregen om het proces te bewaken: zij moeten verifiëren of aan de opgelegde voorwaarden voldaan is.

kers van de commissariaten bij de universiteiten.

Bij brief van 31-10-2013 werd een antwoord vanuit het voorzitterschap van het college aan de minister verstrekt. Grote anomalieën werden er niet meteen vastgesteld. Naast een algemene beknopte beschrijving van de regelgeving bevatte dit document ook enkele vaststellingen per universiteit. Zo zijn er voor één universiteit verschillen gebleken in de titulatuur tussen de registratie in DHO en de eigenlijke papieren diploma's. Het diplomasupplement vermeldt daarbij dan het exacte studiegebied, waarop de weging gebeurt. Bij de andere universiteiten bleek er volledige overeenstemming te zijn tussen de registratie in DHO en wat er op de papieren diploma's wordt vermeld.

Deze problematiek werd dan ook herhaaldelijk geagendeerd en besproken op het college van regeringscommissarissen. In de schoot van het college werd tevens een werkgroep opgericht (zie ook punt 7.6 hierna).

De belangrijkste realisaties in 2013 betreffen een uitvoerig document met vragen en antwoorden in verband met principekwesties en geregelde cijfermatige rapporteringen aan kabinet en administratie rond de taaltests.

3 Meewerken aan de realisatie en uitvoering van het beleid

3.1 Adviezen

Het is zeer gebruikelijk dat aan de regeringscommissarissen wordt gevraagd een bijdrage te leveren aan een nieuw decreet (of BVR). Soms gebeurt dit door concrete tekstbijdragen, meestal gaat het evenwel om een kritische reflectie (opmerkingen, aanvullingen, alternatieve formuleringen) over

ontwerpteksten. In andere gevallen doet het college op eigen initiatief voorstellen tot verbetering van de regelgeving.

Hieronder volgt de belangrijkste input in het jaar 2013.

3.1.1 Integratie van het hoger academisch onderwijs

De meest opvallende wijzigingen in het hoger onderwijs hadden één ding gemeen, ze hadden alles te maken met integratie. Enerzijds integreerden de academische hogeschoolopleidingen, zijnde de opleidingen van twee cycli, in het academiejaar 2013-2014 in de universiteiten. Anderzijds integreerden eerder al, op 1 januari 2013, de vzw's stuvu in de respectieve hogescholen zodat er inzake studentenvoorzieningen bijgevolg een gelijkvormige structuur gecreëerd werd voor universiteiten en hogescholen. Uiteraard had dit ook een weerslag op de werkzaamheden van de regeringscommissarissen. De werkzaamheden voor de integratie van de studentenvoorzieningen vonden hoofdzakelijk in 2012 plaats zodat in onderhavig verslag vooral de integratie van het academisch hoger onderwijs aan bod komt.

Op regelmatige tijdstippen werd aan de minister en aan de administratie gerapporteerd over de integratie en haar stand van zaken, zowel wat personeel als patrimonium betreft.

Inzake personeelsaangelegenheden ging de grootste aandacht naar het toezicht op de correcte toepassing van de decretale bepalingen m.b.t. het integratiekader¹⁶. Hierbij gaat het om de personeelsleden die op één of andere manier betrokken waren bij de integratie van de academische opleidingen in een universiteit met ingang van het academiejaar 2013-2014.

Nominatieve personeelslijsten

Grosso modo dienden er door de hogescholen met integrerende opleidingen twee soorten lijsten te worden opgesteld¹⁷:

1° Een nominatieve lijst bevattende alle leden van het onderwijzend en van het administratief personeel die op 1 februari 2013 aangesteld of benoemd waren in het kader van één of meer academische

opleidingen, die met ingang van het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd werden in een universiteit of die aan een dergelijke academische opleiding toegewezen waren. Deze personeelslijsten maakten deel uit van het integratiekader van de desbetreffende hogeschool.

2° Een nominatieve lijst bevattende de personeelsleden die op 1 februari 2013 tewerkgesteld waren in een centrale dienst of in een gemengd departement of gelijkaardige structurele indeling en die niet eenduidig konden worden toegewezen noch aan een academische opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 integreerde in een universiteit, noch aan een kunstopleiding of aan een professionele opleiding, en die niet opgenomen werden in het integratiekader. Dit is de zogenaamde gemengde lijst.

Voor meer details over de concrete controles ter zake van de regeringscommissarissen wordt verwezen naar punt 2.4.1.2 hiervóór.

Voormelde nominatieve lijsten werden in hun definitieve vorm uiteindelijk bekrachtigd bij ministerieel besluit.

Naderhand heeft één hogeschool nog één wijziging aan de beide lijsten gesignaleerd en dit nadat de ministeriële besluiten reeds waren goedgekeurd. Deze mogelijkheid is decretaal voorzien. Het college van regeringscommissarissen besliste wel dat dit het best geformaliseerd werd bij erratum op het ministerieel besluit.

Celkrediet lonen integratiekader

Overeenkomstig de werkwijze bij de hogescholen werd eind 2013 door de regeringscommissarissen bij de universiteiten – ieder voor zijn universiteit(en) – een raming van het celkrediet lonen van het integratiekader bezorgd aan AHOVOS.

3.1.2 Samenstelling van de stuvoraad en verkiezing van de leden

Het college van regeringscommissarissen kwam eind 2012 tot de bevinding dat er op basis van het oorspronkelijke artikel 17 van het decreet studentenvoorzieningen¹⁸ geen getrapte verkiezing van de studentenvertegenwoordigers voor de stuvoraad mogelijk was. Dit principe is immers strijdig met de bepaling "verkozen door en onder de studenten".

Het college was niet tegen getrapte verkiezingen en vroeg daarom een aanpassing van het decreet-artikel. Dit gebeurde in twee fasen. Het artikel werd een eerste keer gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2013 betreffende het onderwijs XXIII. Met het zogeheten vereenvoudigingsdecreet¹⁹, eind 2013 nog in ontwerpvorm, zal dit artikel (inmiddels artikel II.344

van de Codex Hoger onderwijs) opnieuw worden gewijzigd. Op basis van de nieuwe tekst zal de studentenraad zelf kunnen beslissen of de studentenvertegenwoordigers van de stuvoraad rechtstreeks

of door middel van getrapte verkiezing aangeduid worden. De inwerkingtreding is voorzien voor het begin van het academiejaar 2014-2015.

3.2 Parlementaire vragen

Wanneer er parlementaire vragen worden gesteld die ten dele of geheel betrekking hebben op het toezicht door de regeringscommissaris of wanneer zij uit hoofde van hun ambt gemakkelijker toegang hebben tot bepaalde gegevens dan bv. de administratie, wordt doorgaans aan de regerings-

commissarissen gevraagd (via de voorzitter van het college) om elementen van antwoord te verstrekken. Deze elementen worden dan gebruikt in het antwoord dat op de administratie wordt gecoördineerd. Ook in 2013 was dit enkele keren het geval.

3.2.1 Regeringsafgevaardigden en commissarissen

Situering (vraag van Lode Vereeck aan alle Vlaamse ministers – 16-1-2013):

In 2006 kreeg de Vlaamse overheid met het project Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) een nieuwe organisatiestructuur. BBB was een grootscheeps vernieuwingsproject dat de Vlaamse overheid transparanter en slagvaardiger moest maken.

BBB resulteerde o.a. in de opdeling van de Vlaamse overheid in 13 beleidsdomeinen. Tevens voorzag het desbetreffende kaderdecreet in de introductie van de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA) en de extern verzelfstandigde agentschappen (EVA).

Het decreet van 27 april 2007 heeft een artikel 23 ingevoerd in het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid, waarmee alle publiekrechtelijke EVAs onder het toezicht werden gebracht van een regeringsafgevaardigde. Door deze wijziging van het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid bij decreet van 27 april 2007 moet er in elke publiekrechtelijke EVA een gewone regeringsafgevaardigde worden aangesteld en een regeringsafgevaardigde van Financiën voor de budgettaire en financiële zaken, respectievelijk op voordracht van de functioneel bevoegde minister en de minister van Financiën en Begroting.

Behalve de regeringsafgevaardigden die onder de regeling van het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid vallen, zijn er nog een aantal regeringscommiss-

sarissen, gemachtigden of afgevaardigden van de minister actief in het Vlaamse overheidslandschap zonder dat het gaat om een publiekrechtelijke EVA.

(Deel)vraag waarvoor info aan de regeringscommissarissen werd gevraagd:

1. Kan de minister voor alle instellingen en agentschappen (IVAs, EVAs, en alle andere) die behoren tot de beleidsdomeinen die onder zijn/haar bevoegdheden ressorteren, een overzicht geven van de aangeduide regeringsafgevaardigden, regeringscommissarissen, gemachtigden en andere functionarissen met gelijkaardige opdracht (indien van toepassing)? Graag voor elke instelling en agentschap een overzicht van:

...

- d) het aanwezigheidspercentage op de bestuursvergaderingen in 2012 van elke functionaris;

...

Antwoord:

Aangezien de overige informatie beschikbaar was bij de administratie, dienden de regeringscommissarissen slechts het antwoord aan te leveren op subvraag 1.d) wat effectief is gebeurd op 28-1-2013.

3.2.2 Gebouwen federale overheid - hogeschool

Situering en antwoord (vraag van Dirk Van Mechelen aan alle ministers en vervolgens aan minister Pascal Smet voor wat een hogeschool betreft):

De bevoegde regeringscommissaris bezorgde de nodige gegevens aan AHOVOS in antwoord op de parlementaire vraag 542 van 22 mei 2013 betreffende het eigenaarsonderhoud en de investerings-subsidies.

¹⁶ Codex Hoger Onderwijs, artt. V.208 - V.222.

¹⁷ Er waren ook enkele uitzonderingen en vooral ook nog deellijsten.

¹⁸ Decreet van 29-6-2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen.

¹⁹ Decreet tot aanpassing van enkele hogeronderwijsbepalingen die de organisatie en controle van het onderwijs faciliteren en de plan- en implementatielasten verminderen.

3.2.3 Implementatie taalregeling

Situering (vraag van Fientje Moerman aan minister Pascal Smet – 25-7-2013):

Het decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten past de taalregeling hoger onderwijs aan. Daarbij wordt een versoepeling van de bestaande taalregeling gekoppeld aan een aantal voorwaarden met betrekking tot het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs. Om de kwaliteit te garanderen van de opleidingsonderdelen die in een andere taal dan het Nederlands aangeboden worden, legt het decreet concrete eisen vast inzake "vereiste taalkennis" van de leden van het onderwijzend en academisch personeel, die belast zijn met een onderwijsopdracht in een anderstalig opleidingsonderdeel. Van deze personeelsleden wordt verwacht dat zij niet enkel het academisch taaljargon beheersen, maar ook taalvaardig zijn in die zin dat in de betreffende taal op een "taalkundig" correcte wijze kan worden gecommuniceerd met studenten en dat de vereiste kennis adequaat kan worden overgedragen. Voor het bepalen van het taalvaardigheidsniveau verwijst het decreet naar de zogenaamde "ERK-niveaus" die moeten worden behaald. Het ERK is het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.

Vragen:

3.2.4 Hogescholen en universiteiten / +65-regel²⁰

Situering (vraag van Boudewijn Bouckaert aan minister Pascal Smet – 18-9-2013):

In 2012 werd een decretale bepaling (via Onderwijsdecreet XXII) ingevoerd die de universiteiten de mogelijkheid geeft om professoren (ZAP) na hun emeritaat op 65 jaar alsnog in dienst te houden en hen daarvoor te vergoeden, vandaar de naam "+65-regel".

Vraag:

De vraag luidde hoeveel en welke universiteiten hiervan gebruik hebben gemaakt, en over hoeveel

3.3 Sectoranalyse

Artikel IV.122. van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt in het vierde lid, 3° o.m. dat het college jaarlijks verslag uitbrengt aan de Vlaamse Regering over de financiële toestand van de universiteiten, hogescholen en associaties en over de evolutie van het personeelsbestand van universiteiten en hoge-

(Bij de start van het academiejaar 2013-2014).

1. a) Hoeveel professoren en docenten en andere personeelsleden geven les in een andere taal en moeten over het vereiste ERK-niveau beschikken, per instelling, per taal en per functie?
b) Hoeveel professoren, docenten en andere personeelsleden dienen blij te geven van de vereiste inzake kennis van het Nederlands?
2. Hoeveel personen moeten worden getest, in absolute cijfers, per instelling per taal en per functie?
3. Hoeveel personen zijn vrijgesteld op grond van de decretale EVC, in absolute cijfers, per instelling, per taal en per functie?
4. Hoeveel personen hebben de test afgelegd, per instelling, per taal en per functie en wat was het resultaat daarvan?
5. Welke testen werden afgenomen in de verschillende instellingen?
6. Wat is het behaalde niveau na afname van de testen per instelling?

Antwoord:

Voor iedere hogeronderwijsinstelling werden de (cijfer)gegevens onder vorm van een ontwerp van antwoord aan de administratie hoger onderwijs bezorgd. Daar werd de tekst gecoördineerd m.h.o. op het officiële antwoord van de minister.

professoren het hierbij ging.

Antwoord:

Vanuit het voorzitterschap van het college werd op 1 oktober 2013 hiervoor een ontwerp van antwoord aan AHOVOS bezorgd met de mededeling dat deze mogelijkheid bij iedere universiteit voorzien is en dat er ook daadwerkelijke gebruik wordt van gemaakt. Ten slotte werd ook meegedeeld over hoeveel professoren het effectief ging (incl. het aantal lopende en goedgekeurde aanvragen).

scholen. In 2011 werd een eerste globaal rapport voor de hogeronderwijssector gerealiseerd, m.b.t. het jaar 2009.

In 2013 zag een derde globaal verslag het licht, m.b.t. het jaar 2011. Hoewel zo'n verslag uit drie

duidelijk afgescheiden onderdelen bestaat (hogescholen, universiteiten en associaties) en fysisch ook uit twee boekdelen bestaat, wordt er in de mate van het mogelijke naar eenvormigheid in de verslaggeving gestreefd waardoor de verschillende bijdragen tot op zekere hoogte vergeleken kunnen worden. In het rapport over 2011 was de belangrijkste nieuwigheid dat er in het personeelsluit betreffende de universiteiten aandacht werd besteed aan de genderproblematiek.

Reeds herhaaldelijk is gebleken dat deze sectoranalyse nuttig is en belangrijke informatie oplevert voor beleidsmakers en hogeronderwijsenti-

teiten zelf die er dankbaar gebruik van maken bij hun financieel beleid.

Alle rapporten zijn consulteerbaar op de website van het regeringscommissariaat.

In 2014 zal werk gemaakt worden van een nieuwe moderne lay-out voor de rapporten van het college. Hiervoor zal worden samengewerkt met het agentschap Onderwijscommunicatie. De eerste verkennende contacten werden hiervoor eind 2013 gelegd. Het sectorverslag over het hoger onderwijs zal dan ook voor het eerst in één boekdeel worden gepresenteerd.

4 Optimalisering van de dienstverlening

Aangezien de overheid streeft naar vereenvoudiging en planlastvermindering sluiten de bijdragen die de regeringscommissarissen daartoe leveren

eigenlijk ook nauw aan bij de realisatie van het beleid.

4.1 Vereenvoudiging

Reeds in 2012 formuleerden de regeringscommissarissen, deels op eigen initiatief en deels op vraag van kabinet en administratie, een reeks vereenvoudigingsvoorstellen m.b.t. het hoger onderwijs in het algemeen en hun eigen werking in het bijzonder.

Een aantal van deze voorstellen werd in de loop van 2013 opgenomen in (ontwerpen van) regelgeving. Dit gebeurde enerzijds in het decreet van 19 juli 2013 betreffende het onderwijs XXIII en anderzijds in het zogeheten vereenvoudigingsdecreet²¹. Dit laatste decreet bevond zich eind 2013 nog in (voor)ontwerpfase.

Belangrijkste vereenvoudigingen:

1. Onderwijsdecreet XXIII

Eenvormigheid beroepstermijn.

De termijn waarover de regeringscommissaris beschikt om tegen een beslissing van een bestuur in beroep te gaan wordt eenvormig vastgelegd op 7 kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.

Entiteit toegevoegd aan het toezicht.

Geheel overeenkomstig de visie dat de entiteiten waarop de regeringscommissarissen toezicht uitoefenen gelijk dienen te zijn aan de entiteiten die

onder de ESR-consolidatiekring vallen, krijgt het Instituut voor Tropische Geneeskunde eveneens een regeringscommissaris toegewezen. Meer bepaald ziet de commissaris toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëeringsvoorwaarden.

2. Vereenvoudigingsdecreet

Een opwaardering van het ambt van regeringscommissaris.

Voortaan volstaat het dat - wat de universiteiten betreft - de regeringscommissaris en de afgevaardigde van financiën vaststellen dat de begroting is opgesteld conform de meegedeelde cijfers, dat de wettelijke voorschriften nageleefd zijn en dat de begroting het financiële evenwicht van de universiteiten op korte en op lange termijn niet in gevaar brengt, opdat de begroting zou worden goedgekeurd. Wat de hogescholen betreft doet de regeringscommissaris dit zelfs alleen. Er zijn immers geen afgevaardigden van financiën bij het toezicht op de hogescholen betrokken. Voorheen behoeften de begrotingen van universiteiten en hogescholen steeds ook nog de goedkeuring van de Vlaamse Regering. Thans komt de Vlaamse Regering nog enkel tussen bij negatief advies of wanneer, in het geval van de universiteiten, regeringscommissaris en afgevaardigde van financiën niet tot hetzelfde advies komen.

²¹ Decreet tot aanpassing van enkele hogeronderwijsbepalingen die de organisatie en controle van het onderwijs faciliteren en de plan- en implementatielasten verminderen.

²⁰ Hoewel in de vraagstelling sprake was van hogescholen en universiteiten, werden eigenlijk enkel de universiteiten gevat.

Ambtshalve goedkeuring begroting.

De termijn waarna een begroting na de indiening ervan (ambtshalve) goedgekeurd is, wordt eenvormig op twee maand gebracht voor zowel hogescholen als universiteiten.

Algemeen toezicht en dus geen gedetailleerde taakbesluiten meer.

De taakbesluiten van de regeringscommissarissen

worden opgeheven²². Dit sluit volledig aan bij de visie op het toezicht die het college in 2012 heeft ontwikkeld. Het toezicht is een algemeen toezicht, eerder dan een bijzonder of specifiek toezicht. In de plaats van de taakbesluiten stelt het decreet nu wel dat aan de regeringscommissarissen bijkomende taken kunnen worden toegewezen. Dit kan bv. via de functiebeschrijvingen.

4.2 Vermindering van planlast

Het streven naar vermindering op het vlak van planlast sluit uiteraard sterk aan bij het streven naar vereenvoudiging. Het grote verschil is dat bij het beperken van de planlast louter de klant (de

instelling, het personeel, de student,...) centraal staat, terwijl het bij vereenvoudiging in het algemeen ook over het terugdringen van de eigen taaklast kan gaan.

4.2.1 Charter Goed Bestuur

Het nieuwe BOF-besluit van 21-12-2012 onderstelt een charter van goed bestuur bij iedere universiteit. Dit zou echter ook het best gelden voor de hogescholen.

Het samenbrengen van documenten in één charter kan een actie zijn in het kader van de terug-

dringing van planlast en komt tegemoet aan de wens van de regeringscommissarissen om niet aan overregulering te doen. Het college suggereerde dan ook om hierover zowel voor universiteiten als hogescholen iets op te nemen in het (toenmalige) structuurdecreet.

4.2.2 Begrotingswijzigingen (hogescholen algemeen)

Universiteiten zijn zeer vertrouwd met begrotingswijzigingen. Bij hogescholen is dit minder het geval.

Het college besliste dat de projectie van de uitvoering van de begroting 2013 voor de hogescholen

desgewenst eenmalig aanvaard kon worden als begrotingswijziging voor 2014. Het college nam deze beslissing omdat het rekening wenste te houden met de specifieke situatie waarin een aantal hogescholen zich bevonden ingevolge de integratie van het academisch hoger onderwijs begin 2013-2014.

4.2.3 Begrotingswijzigingen (Schools of Arts)

Het college heeft aan de minister voorgesteld om in het kader van het algemene streven naar een planlastvermindering de hogescholen vrij te stellen van een begrotingswijziging voor het 4de kwar-

taal 2013 met het oog op de implementatie van de nieuwe regelgeving rond de Schools of Arts.

5 Beroepen en klachten

5.1 Beroepen

Er werden in 2013 door de regeringscommissarissen geen beroepschriften ingediend tegen beslis-

singen van universiteiten of hogescholen.

5.2 Klachten

5.2.1 Klachtenmanagement (aanzet tot ontwerp van leidraad)

Eind 2013 werd op voorstel van de voorzitter van het college het plan opgevat om een leidraad te maken m.b.t. de behandeling van klachten die bij de regeringscommissarissen worden ingediend.

Een eerste ontwerp kwam aan bod op de laatste twee collegevergaderingen van 2013. Maar de finalisering was voor 2014.

5.2.2 Concrete klachten

De afwezigheid van een leidraad belette uiteraard niet dat er al heel wat klachtendossiers door de regeringscommissarissen ontvangen en behandeld werden.

Zo waren er o.m. klachten tegen:

- een beslissing van een bestuurscollege houdende de niet-vaste benoeming aan een universiteit;
- een valorisatiereglement van een universiteit;
- handelingen die niet stroken met de wetenschappelijke integriteit op een dienst van een universiteit;
- een evaluatie onvoldoende van een personeelslid van een universiteit;

- de splitsing van een afdeling van een universitair ziekenhuis;
- onregelmatigheden op een dienst van een universitair ziekenhuis;
- de niet-motivering van een voorselectie (selectieprocedure) bij een hogeschool;
- de wijziging van een reglement betreffende de invulling van functies van vakgroepvoorzitter en opleidingsvoorzitter bij een hogeschool;
- bevorderingsdossiers;
- toepassing emeritibeleid;
- toepassing taaltest.

²² Bedoeld zijn het BVR van 5-4-1995 betreffende de taken van de commissaris-coördinator en de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen, gewijzigd bij het BVR van 9-9-2011 en het BVR van 5-9-2003 houdende vaststelling van de lijst van de controletaken van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de universiteiten, gewijzigd bij het BVR van 9-9-2011.

6 Personeel en budget

6.1 Personeel

Personeelsbezetting op 31/12/2013

Functie	Benoemd	Gedetacheerd	Contractueel	Totaal
Regeringscommissaris	7			7
Medewerker niveau A	10,3	1		11,3
Medewerker niveau B	1	2	0,5	3,5
Medewerker niveau C	8,8	3,8		12,6
Andere		0,3		0,3
Totaal	27,1	7,1	0,5	34,7

Personeelsbewegingen in 2013

In 2013 vonden de volgende personeelsbewegingen plaats bij de regeringscommissariaten. Op 1 februari keerde een gedetacheerde medewerker van niveau C op het commissariaat Gent (hogescholen) terug naar zijn oorspronkelijke entiteit. Hij werd vervangen door een andere gedetacheerde medewerker van niveau C (van een hogeschool).

Op 1 december ging een benoemd medewerker van niveau C, tewerkgesteld op het commissariaat KU Leuven, met pensioen. Een benoemd medewerker van niveau C kwam in de plaats.

Twee contractuele personeelsleden van niveau A vingen hun stage als benoemd personeelslid aan op 1 oktober.

6.2 Budget

In 2012 werd de basis gelegd voor een zorgvuldig, accuraat en goed uitgekiend opvolgingssysteem m.b.t. het budget van de verschillende regeringscommissariaten. In 2013 functioneerde dit systeem nagenoeg vlekkeloos.

In 2013 bedroeg het globaal beschikbare werkingsbudget 693.000 EUR²³. De verschillende regeringscommissarissen legden ieder voor hun eigen dienst een begroting voor aan de voorzitter van het college. Daarnaast werd er ook een beperkt bedrag voorzien voor het college zelf alsook een kleine reserve. Dit alles werd verder in een constructieve sfeer besproken en finaal werden de definitieve budgetten per commissariaat vastgelegd, uiteraard binnen het totale budget van 693.000 EUR. Omdat de detacheringkosten uiteindelijk lager uitviel dan aanvankelijk geraamd, was er medio 2013 ruimte voor een beperkte herschikking van sommige werkingsbudgetten.

Zowel een medewerker van de regeringscommissaris die voorzitter van het college is, als een medewerker van de administrateur-generaal van AHOVOS volgen maandelijks centraal de facturen en aanrekeningen m.b.t. de deelbudgetten op. Dit levert een transparant en gedetailleerd plaatje op van de evolutie van het budget als geheel, maar ook van de deelbudgetten van de verschillende commissariaten en het college. Geregeld wordt er hierover gecommuniceerd en overlegd op de collegevergaderingen in het algemeen en tussen de voorzitter van het college en de administrateur-generaal van AHOVOS in het bijzonder.

7 Interne werking

7.1 Leidraad

Naar aanleiding van een aantal beslissingen van de Vlaamse Regering inzake besparingen op personeels- en werkingskosten, werd er een leidraad voor de regeringscommissarissen uitgeschreven met een aantal concrete richtlijnen ter zake.

Het ontwerp, dat reeds ter tafel lag in 2012, werd zowel op basis van bilaterale gesprekken tussen de

voorzitter van het college en de administrateur-generaal van AHOVOS als op basis van overleg tijdens de collegevergaderingen zelf, begin 2013 nog wat verfijnd.

Op 18 februari 2013 heeft de minister van Onderwijs, Pascal Smet, het document ondertekend en werd het dus definitief.

7.2 Deontologische code

De taken van de regeringscommissarissen kunnen binnen de geest van de deontologische code van de Vlaamse overheid omschreven worden als kwetsbare functies. Daarom werd er een specifieke deontologische code voor het ambt van regeringscommissaris opgesteld. Deze code moet worden samen gelezen met de decretale bepalingen, verordende bepalingen, de functiebeschrijving van het ambt van regeringscommissaris en alle andere initiatieven die genomen worden met betrekking tot de controle in het hoger onderwijs.

Anders dan de hiervoor vermelde 'Leidraad' werd de deontologische code in hoofdzaak door de regeringscommissarissen zelf geschreven.

Op 18 februari 2013 heeft de minister van Onderwijs, Pascal Smet, ook dit document ondertekend en werd het definitief. De deontologische code van de regeringscommissarissen is terug te vinden op de startpagina van de website van het regeringscommissariaat.

7.3 Klachtenmanagement (opstartfase)

Vaststellende dat de regeringscommissarissen geregeld geconfronteerd worden met klachten van personeelsleden, studenten en belanghebbende derden m.b.t. aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, heeft de voorzitter van het college voorgesteld een soort van leidraad te maken voor een eenvormige behandeling van dergelijke klachten.

De principiële beslissing van het college daartoe werd genomen in 2013 en er werd een eerste ontwerp opgesteld. De verfijning (met o.m. de oprichting van een ad-hocwerkgroep) zou evenwel pas voor 2014 zijn waarin dit werd opgenomen als één van de gemeenschappelijke doelstellingen van de regeringscommissarissen.

7.4 Functiebeschrijvingen

De functiebeschrijving is nu belangrijker dan ooit voor de invulling van het ambt van regeringscommissaris. Ingevolge het vereenvoudigingsdecreet worden hun taakbesluiten immers opgeheven, hiermee aansluitend bij de visie op het toezicht die het college in 2012 heeft ontwikkeld, met name dat het om een algemeen toezicht gaat. Daarnaast kunnen er nu, eveneens op basis van het vereenvoudigingsdecreet, bijkomende taken aan de regeringscommissarissen worden toegewezen, bv. via de functiebeschrijvingen.

Door een werkgroep binnen het regeringscommissariaat zelf was er in 2012 al een algemene functiebeschrijving opgesteld, gebaseerd op de algemene functiefamilie 3.1 controle/audit (specialist) binnen de Vlaamse overheid, maar aangepast aan de specificiteit en de uniciteit van de functie zoals die blijkt uit de regelgeving.

Nadat dit algemene model was goedgekeurd door minister en administratie diende het geïndividualiseerd te worden per regeringscommissaris. O.m. de entiteiten waarop de respectieve regeringscommissarissen toezicht uitoefenen, werden toegevoegd. Dit gebeurde op het secretariaat van het college.

²³ Het betreft hier het bedrag voor zuivere werking en detacheringen. De salarissen van niet-gedetacheerde medewerkers worden elders aangerekend.

In samenspraak tussen kabinet en administratie werden er nog enkele verfijningen aan deze functiebeschrijvingen aangebracht. Ten slotte werden ze bekrachtigd door de minister. Het is de bedoe-

7.5 Wijzigingen in het toezichtgebied

Ongeveer parallel met het werken aan een actuele invulling van het toezicht heeft de overheid beslist om het toezichtgebied van de regeringscommissarissen af te stemmen op de consolidatiekring van ESR. Daarom zijn er enerzijds een aantal entiteiten toegevoegd aan het toezicht van de regeringscommissarissen en anderzijds een aantal geschrapt.

Toegevoegd op 1-1-2013:

- Evangelische Theologisch Faculteit Leuven²⁴
- Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid Brussel²⁵

Toegevoegd op 1-9-2013:

- Instituut voor Tropische Geneeskunde²⁶

Geschrapt op 1-1-2013²⁷:

- Orpheus Instituut
- Performing Arts Research and Training Studios (PARTS)
- Operastudio Vlaanderen
- Apas – Advanced Performance and Scenography Studies

7.6 Gestructureerde samenwerking

De 7 regeringscommissariaten opereren voor de dagelijkse taken als volwaardige diensten en grotendeels autonoom van elkaar. Daarnaast zijn er diverse vormen van samenwerking, formeel en informeel, rond grote principes, gemeenschappelijke opdrachten of technische kwesties waar meerdere commissariaten mee geconfronteerd worden.

Er zijn vooreerst de formele en minder formele colleges van regeringscommissarissen (zie punt 1.2). Daarnaast worden geregeld werkgroepen geïnstalleerd, doorgaans onder het voorzitterschap van de voorzitter van het college, maar verder vaak, hoewel niet uitsluitend, bevolkt met medewerkers. Zo waren er in 2013 over de commissariaten heen de volgende werkgroepen actief:

ling dat deze functiebeschrijvingen in de toekomst worden uitgerold naar het takenpakket van de medewerkers toe.

Ten gevolge van deze schrappingen werden de ambtsgebieden van de regeringscommissarissen bij de hogescholen op 1-10-2013 bij BVR²⁸ gedeeltelijk herschikt. Er hebben op 1-10-2013 een aantal fusies en naamsveranderingen plaatsgevonden:

- KHBO werd Vives Noord
- KATHO werd Vives Zuid
- Het ontstaan van AP uit Artesis Hogeschool Antwerpen en Plantijn Hogeschool van de provincie Antwerpen
- Het ontstaan van PXL uit Provinciale Hogeschool Limburg en XIOS Hogeschool

Ten slotte werden de mandaten van de regeringscommissarissen bij de associaties met ingang van 1-9-2013 voor 5 jaar verlengd²⁹.

De nieuwe toestand kan uiteraard ook teruggevonden worden op de website van het regeringscommissariaat³⁰.

1. Werkgroep “Implementatie nieuwe taalregeling”

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: vertegenwoordigers van alle commissariaten;
- geïnstalleerd met het oog op de behandeling van talrijke principekwesties, de uitoefening van het toezicht en het uittekenen van het concept voor de verzameling van statistische gegevens;
- vijf formele bijeenkomsten;
- resultaten: document met antwoorden op talrijke principekwesties, op regelmatige basis cijfermatige rapporteringen aan kabinet en administratie, uitgebreide verslagen van de bijeenkomsten.

2. Werkgroep “Integratie”

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: 3 commissarissen en hun medewerkers, leden van kabinet en administratie, afgevaardigden van universiteiten, hogescholen en IBR;
- geïnstalleerd op vraag van de minister in 2011 in voorbereiding van de integratie van het academisch hoger onderwijs in 2013-2014;
- nog één formele bijeenkomst in 2013;
- resultaat: diverse verslagen van de bijeenkomsten tussen 2011 en 2013.

3. Werkgroep “Single audit”

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: 2 commissarissen, leden van AHOVOS, kabinet, Rekenhof, IBR en Financiën & Begroting;
- geïnstalleerd met het oog op de realisatie van een apart BVR betreffende controle en single audit, specifiek voor universiteiten en hogescholen;
- drie formele bijeenkomsten;
- voorlopig resultaat: ontwerp van BVR ter tafel.

4. Werkgroep “Doctoraten”

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: medewerkers commissariaten bij de universiteiten;
- geïnstalleerd naar aanleiding van een con-

7.7 Diversiteit

Binnen het regeringscommissariaat wordt ook aandacht besteed aan diversiteit. Het personeelsbestand vertoonde in deze zin in 2013 volgende kenmerken:

- het procentueel aandeel vrouwelijke werknemers bedroeg 53,89%;

crete opdracht van AHOVOS rond de biomedische doctoraten, hun registratie en hun puntengewichten;

- één formele bijeenkomst;
- resultaat: een omstandige nota aan de minister onder handtekening van de voorzitter.

5. Werkgroep “Systeem audits”

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: vertegenwoordigers van de commissariaten betrokken bij de gevraagde audits;
- geïnstalleerd op vraag van EPOS vzw en bij beslissing van het college;
- één formele bijeenkomst;
- resultaat: omstandig verslag voor EPOS vzw met deelrapporten betreffende de systeem audits bij een universiteit en een hogeschool en de financiële controle bij een andere universiteit. De afzonderlijke rapporten werden aan de respectieve instellingen bezorgd.

Andere vormen van samenwerking in 2013 waren het aanleveren van de basistabellen voor het sectorverslag van zowel hogescholen, universiteiten als associaties door een medewerker van een commissariaat hogescholen; het geven van advies inzake overheidsopdrachten door een medewerker van een commissariaat bij de universiteiten; binnen de sector hogescholen bijeenkomsten van medewerkers met het oog op het opstellen van de jaarlijkse richtlijnen voor begrotingen en jaarrekeningen.

- er is één personeelslid bij het commissariaat tewerkgesteld op basis van het systeem van voorbehouden betrekkingen.

²⁴ MB van 19-7-2013.

²⁵ MB van 19-7-2013.

²⁶ MB van 19-7-2013.

²⁷ OD XXIII van 19-7-2013.

²⁸ BVR van 6-9-2013 tot vaststelling van de ambtsgebieden van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

²⁹ MB van 19-7-2013.

³⁰ Op 1-1-2014 werden HUB-EHSAL en KA HO Sint-Lieven samen HUB-KAHO. Op dezelfde datum fuseerden Thomas More Mechelen en Thomas More Antwerpen tot Thomas More Mechelen-Antwerpen.

7.8 Vormings- en teambuildingsactiviteiten

7.8.1 Vorming

Op geregelde tijdstippen worden er in de schoot van het college vormingsactiviteiten georganiseerd. Sommige ervan worden ook gevolgd door medewerkers van de regeringscommissarissen. In 2013 waren dit o.m.:

Benaming	Infoverstrekker
Toelichting over DHO (databank hoger onderwijs)	AHOVOS (28-2)
Internationale mobiliteit in het kader van Erasmus	Rekenhof (24-4)
Risicoanalyse en single audit ³¹	IAVA (16-9)
Nieuwe regelgeving overheidsopdrachten ³¹	Rekenhof (2-10)
Single Audit ³²	ICCI (2-12)

Ook individuele regeringscommissarissen en/of medewerkers namen in 2013 deel aan vormings-

sessies, zoals:

- Kennismaking met de werking van de interne auditdienst in een hogeschool
- ESR-rapportering (via IVA Centrale Accounting)
- Methodiek Instellingsreview van NVAO
- Berekening van de loonkost van de personeelsleden van het hoger onderwijs
- (Via e-learning): PowerPoint 2010 en Excel 2010 bij het Agentschap voor Overheidspersoneel
- Financiële audit:
  - 1) ESR 95 normen en revisorale verslagen inzake single audit
  - 2) Accounting en Auditing in de publieke en non-profitsector in volle beweging
- Onderwijsbeleidsdag AUHA

7.8.2 Teambuilding

In de schoot van het college van regeringscommissarissen werd er op 26 juni 2013 een teambuildingsactiviteit voor de regeringscommissarissen en hun medewerkers georganiseerd in Antwerpen. Ook de ere-regeringscommissarissen werden uitgenodigd. Dit initiatief werd bijzonder op prijs gesteld door de deelnemers. Het gebeurt niet zo vaak dat de medewerkers - vaak met dezelfde soorten taken

belast, maar werkzaam op verschillende locaties -, elkaar in een licht ontspannen sfeer kunnen ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

Eerder op het jaar werd er door het college ook een reünie op touw gezet met de ere-regeringscommissarissen.

BIJLAGE

³¹ Ook voor medewerkers.

³² Georganiseerd door het ICCI (Informatiecentrum van het bedrijfsrevisoraat), maar met medewerking van een regeringscommissaris.

Coördinaten en toezichtsentiteiten per regeringscommissaris (situatie op 31-12-2013)

Johan Dhondt (voorzitter van het college van regeringscommissarissen)

Generaal Jacqueslaan 139
1050 Brussel
Tel. 02 649 81 75
E-mail: regeringscommissaris@vub.ac.be

- Vrije Universiteit Brussel
- Universitair Ziekenhuis Brussel
- Universitaire Associatie Brussel
- Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid Brussel
- Instituut voor Tropische Geneeskunde

Jozef De Cuyper

Waaistraat 6
3000 Leuven
Tel. 016 32 45 62
E-mail: jozef.decuypere@vlreg.kuleuven.be

- KU Leuven
- Universitair Ziekenhuis Leuven
- Associatie KU Leuven
- Evangelische Theologische Faculteit Leuven

Yannick De Clercq

Sint-Pietersnieuwstraat 25
9000 Gent
Tel. 09 264 30 70
E-mail: yannick.declercq@ugent.be

- Universiteit Gent
- Universitair Ziekenhuis Gent
- Pensioenfonds UZ Gent OFP
- VZW Kinderdagverblijf UZ Gent "De Knuffelboom"
- Associatie Universiteit Gent

Jan De Groof

Arthur Goemaerelei 52
2018 Antwerpen
Tel. 03 238 11 55
E-mail: jan.degroof@uantwerpen.be

- Universiteit Antwerpen
- Universiteit Hasselt
- Universitair Ziekenhuis Antwerpen
- Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen
- Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg

Wim Leybaert

Nonnemeersstraat 21
9000 Gent
Tel. 09 265 01 80
E-mail: wim.leybaert@regcom.be

- Hogeschool Gent
- Katholieke Hogeschool Vives Noord
- Hogeschool West-Vlaanderen
- Katholieke Hogeschool Vives Zuid
- Arteveldehogeschool
- Katholieke Hogeschool Sint-Lieven
- LUCA School of Arts (LUCA)

Anita Ruttens

Waaistraat 6
3000 Leuven
Tel. 016 32 06 46
E-mail: anita.ruttens@regcom.be

- Katholieke Hogeschool Leuven
- Katholieke Hogeschool Limburg
- GROEP T – Internationale Hogeschool Leuven
- HUB-EHSAL
- Hogeschool PXL
- Erasmushogeschool Brussel

Nadine Van Haecke

Tessestraat 4
2800 Mechelen
Tel. 015 45 32 90
E-mail: nadine.vanhaecke@regcom.be

- Hogere Zeevaartschool
- Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
- Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen
- Thomas More Mechelen-Antwerpen
- Thomas More Kempen
- College van algemeen directeurs van de hogescholen bij het AGION

Vlaanderen
is onderwijs & vorming